

LBAS GALVENIE NOTIKUMI 2011.-2016.GADS

2011.gads

2. decembrī Rīgas Latviešu biedrības namā notiek LBAS 7. kongress. Tajā piedalās 184 delegāti no 19 LBAS dalīborganizācijām un visiem Latvijas reģioniem, viesi no citu valstu arodbiedrībām un valsts augstākās amatpersonas. Kongresā izvērtēta LBAS iepriekšējā darbība, nosprausti tālākie mērķi. Par LBAS priekšsēdētāju vienbalsīgi ievēlēts Pēteris Krīgers, par vietniekiem - Līvija Marcinkēviča un Egīls Baldzēns.

Kongresa delegāti apstiprināja LBAS stratēģiskās darbības virzienus 2011. – 2016. gadam un vairākās rezolūcijās izvirzīja prasības Saeimai un valdībai.

9. decembrī noskaidroti LBAS rīkotā konkursa „Profs 2011” uzvarētāji – Latvijas erudītākie jaunieši darba tiesību un darba aizsardzības jomā. Par „Profs 2011” titulu konkursa finālā cīnījās darba tiesību un darba aizsardzības jautājumos zinošākās komandas no visiem Latvijas reģioniem: Zemgali pārstāvēja Vecbebru Profesionālā vidusskola, Vidzemi - Ogres Valsts tehnikums, Kurzemi - Liepājas Valsts tehnikums, Latgali - Austrumlatgales Profesionālās vidusskolas skolēni, savukārt no Rīgas finālā cīnījās VSIA Bulduru dārzkopības vidusskola. Par erudītāko komandu darba tiesību un darba drošības jautājumos tika atzīti Liepājas Valsts tehnikuma audzēkņi. Tā ir jau trešā liepājnieku uzvara konkursa piecu gadu vēsturē. Konkursu „Profs” organizē LBAS ar Eiropas Sociālā fonda atbalstu.

2012. gads

6. janvārī, Zvaigznes dienā, LBAS apbalvo labākos sadarbības partnerus – darba devējus, kas aizvadītajā gadā visveiksmīgāk sadarbojušies ar arodbiedrību un stiprinājuši sociālo dialogu. LBAS balvu – ozolzīli un atzinības rakstu saņem 16 darba devēji, kurus LBAS balvai nominējušas 10 LBAS dalīborganizācijas. Pasākums notiek ar ESF projekta „Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības administratīvās kapacitātes stiprināšana” atbalstu.

12. janvārī LBAS pārstāvji piedalās Reformu vadības grupas sēdē par valdības rīcības plānu un ierosina to papildināt ar būtisku punktu par nozaru ģenerālvienošanos un koplīgumu lomu. Notiek sociālo un sadarbības partneru diskusija ar Ministru prezidentu par Fiskālās disciplīnas likumu, kurā visi partneri bija vienisprātis, ka tam jādarbojas kā instrumentam tautsaimniecības attīstībā.

23. janvārī LBAS aicina sabiedrību izteikt viedokli un atbalstīt LBAS prasību valdībai pret pensionēšanās vecuma paaugstināšanu no 2014. gada. LBAS ir izveidojusi anketu, kura ir jāaizpilda un jānosūta labklājības ministrei I. Viņķelei. LBAS valde 17. janvārī atkārtoti diskutē par nostāju pensiju jautājumā un nolemj uzturēt spēkā LBAS 7. kongresa lēmumus sociālās drošības jomā. LBAS rīcībā esošā informācija liecina, ka Labklājības ministrija saņēma apmēram 9000 anketu.

27. janvārī LBAS nosūta vēstuli Ministru prezidentam V. Dombrovskim, kurā pausta nostāja pret “Līgumu par stabilitāti, koordināciju un pārvaldību ekonomiskajā un monetārajā savienībā”. Vēstulē atgādināts, ka 2011. gada 9. decembrī Eiropadomē eirozonas valstu vadītāji nolēma, ka ir nepieciešams jauns starpvaldību līgums par

stabilitāti, koordināciju un pārvaldību ekonomiskajā un monetārajā savienībā, lai palīdzētu īstenot iepriekš apstiprināto Stabilitātes un izaugsmes paktu. Līguma centrālais elements ir dalībvalstu fiskālā disciplīna. LBAS kā ETUC dalīborganizācija solidarizējas ar ETUC pausto viedokli par to, ka ES valstu līderi maldās, domājot, ka jaunais līgums spēs atrisināt problēmas un atjaunos izaugsmi, ja netiks ņemts vērā sociālo partneru viedoklis nacionālajā un ES līmenī.

20. februārī Ministru kabineta komitejas sēdē LBAS neatbalsta Labklājības ministrijas virzīto koncepciju “Par sociālās apdrošināšanas sistēmas stabilitāti ilgtermiņā”.

Labklājības ministrijas iecere uzsākt pensionēšanās vecuma paaugstināšanu no 2014. gada nav saskaņota ar Saeimas Sociālo un darba lietu komisiju, savukārt jautājums par izdienas pensijām nav saskaņots ar Aizsardzības ministriju un Iekšlietu ministriju. Labklājības ministrija nav sniegusi atbildi, kā šīs koncepcijas sakarā tiks risinātas pirmspensijas vecuma cilvēku un jauniešu nodarbinātības problēmas, tāpat nav skaidrs, kā tiks uzlabota veselības aprūpes sistēma un tās pieejamība. LBAS uzskata, ka sociālajam budžetam ir uzkrautas izmaksas, kas nav saistītas ar iemaksām sociālās apdrošināšanas budžetā.

29. februārī – dienu pirms ES līderu samita Briselē – ETUC organizē Eiropas arodbiedrību akciju ar moto “Enough is enough!” jeb “Vienreiz pietiek taupīt!”. Akcija tiek rīkota, lai pievērstu Eiropas Savienības līderu uzmanību visā ES samilzušajām problēmām, kas netiek risinātas ne pietiekami efektīvi, ne operatīvi, ne arī sociāli atbildīgi. Šajā akcijā aktīvi iesaistās arī LBAS, organizējot e-pasta vēstuļu akciju, aicinot tajā piedalīties ikvienu Latvijas iedzīvotāju, kuru uztrauc valstī ilgstoši nerisinātās sociāli ekonomiskās problēmas.

7. martā LBAS uzsāk informatīvo kampaņu „Nomet nastu!”, kuras ietvaros aicina aktīvāk izmantot bezmaksas konsultāciju iespējas, risinot problēmsituācijas darbavietā. Konsultējot darba ņēmējus visā Latvijā, LBAS darba tiesību speciālisti atzīst, ka šobrīd visbiežāk saņem jautājumus par to, kā rīkoties viskritiskākajos gadījumos, piemēram, kad notikusi nepamatota atļaišana vai nav izmaksāta darba alga. Tomēr ir svarīgi, ka darbinieks pēc palīdzības vēršas, tiklīdz ir saskāries ar kādu darba tiesību pārkāpumu. Kampaņa notiek ar ESF projekta atbalstu.

8. un 9. martā vispārīzglītojošo skolu komandas tiekas TV studijā Mārupē, lai konkursa “Smārts. Spēle tiem, kas mācās” pusfināla un fināla konkursos sacenstos par zinošākās komandas titulu darba tiesību un darba aizsardzības jomās. Konkursu organizē LBAS ar Eiropas Sociālā fonda atbalstu. Konkursa “Smārts. Spēle tiem, kas mācās” piecos pusfinālos kopumā piedalās 25 komandas, katrā no tām ir 10 dalībnieki. Latvijas zinošāko skolēnu titulu darba tiesību un darba aizsardzības jomās saņēma Iecavas vidusskolas 11.a klases komanda. Nacionālais fināls, tāpat kā reģionālie pusfināli, tiek pārraidīti Latvijas Televīzijas 1.kanālā katru sestdienu, sākot no 14.aprīļa.

3.aprīlī LBAS uzsāk vēstuļu akciju, protestējot pret valdības nepamatoto lēmumu sākt paaugstināt pensionēšanās vecumu no 2014. gada. Līdztekus vēstuļu akcijai LBAS ir ieplānojusi tikties ar visām deputātu frakcijām, lai skaidrotu savu pozīciju.

11.aprīlī Daugavpils reģionālās slimnīcas telpās LBAS uzsāk Pasaules darba aizsardzības dienai veltītu konferenču ciklu ar mērķi aktualizēt efektīvu preventīvo darba aizsardzības pasākumu nozīmi un pievērst sabiedrības, īpaši darba devēju un darbinieku uzmanību,

darba drošības jautājumiem. Konference Daugavpilī ir veltīta pašreizējās situācijas izpētei veselības aprūpes jomā. Šogad pastiprināta uzmanība tiek pievērsta veselības aprūpes jautājumiem, lauksaimniecībai un mežizstrādei, izglītībai, autotransportam un autoremontam, kā arī būvniecībai un kokapstrādei. Konferenču cikla ietvaros tiks izvērtēta esošā situācija katrā nozarē, analizējot to arī reģionālajā šķērsgrīzumā. Tāpat tiks akcentēta risku novērtēšanas nozīme nozares uzņēmumos, aplūkota gūtā pieredze darba aizsardzības sistēmas darbībā nozares uzņēmumos, kā arī pārrunātas jaunākās aktualitātes aizsardzības līdzekļu tirgū.

Konferences reģionos un Rīgā:

- **12. aprīlī** - konference Jelgavā, Latvijas lauksaimniecības akadēmijas Meža fakultātē, aktualizējot lauksaimniecības un mežizstrādes nozares problēmjautājumus;
- **17. aprīlī** – konference Liepājā, Liepājas pilsētas izglītības pārvaldē, aktualizējot izglītības nozares problēmjautājumus;
- **19. aprīlī** – konference Cēsīs, AS CATA telpās, aktualizējot autotransporta un autoremonta nozares problēmjautājumus;
- **24. aprīlī** - pasākums Rīgā, apmeklējot Latvijas Nacionālās bibliotēkas un AS Latvijas Finieris telpas, līdztekus aktualizējot būvniecības un kokapstrādes nozares problēmjautājumus.
- **26. aprīlī** – noslēguma konference LBAS telpās, Rīgā, Bruņinieku ielā 29/31.

16. aprīlī LBAS valde ārkārtas sēdē atkārtoti izskata jautājumu par grozījumiem likumā “Par valsts pensijām”. LBAS viedoklis ir nemainīgs – par pamatotu joprojām jāuzskata iepriekšējais savstarpēji saskaņotais lēmums uzsākt pensionēšanās vecuma paaugstināšanu no 2016. gada. Turklāt LBAS uzskata, ka tas jāveic ar mērenu soli – 3 mēneši gadā, lai 65 gadu pensionēšanās vecumu Latvijā sasniegtu 2028. gadā. Ņemot vērā situācijas nopietnību, LBAS uzsāk darbu pie referenduma sagatavošanas, lai nepieļautu strauju pensionēšanās vecuma paaugstināšanu, ja gadījumā LBAS sociāli izsvērtā pozīcija netiks ievērota. Paralēli šai aktivitātei LBAS turpina 3. aprīlī izsludināto vēstuļu akciju par pensionēšanās vecuma paaugstināšanu no 2016. gada, aicinot iedzīvotājus būt aktīviem un iesaistīties akcijā.

18. aprīlī Rīgā notiek Trīspusējās sadarbības sociālo partneru seminārs „Par publisko iepirkumu praksi būvniecības nozarē Eiropā un Latvijā, un ieteikumi publisko iepirkumu sistēmas sakārtošanai Latvijas būvniecībā”. Seminārā pirmo reizi būvniecības nozares vēsturē kopā sanāca trīs sociālās partnerības pušu pārstāvji: darba devējus pārstāvēja visas lielākās ar būvniecību saistītās asociācijas un biedrības, darba ņēmējus – Latvijas Celtnieku arodbiedrība un LBAS, bet valsts institūcijas – Publisko iepirkumu uzraudzības biroja vadītāja. Ārzemju kolēģi - eksperti no Briseles un Stokholmas semināra dalībniekus iepazīstina ar publisko iepirkumu procesa likumdošanu un praksi ES kopumā un Vācijā, Zviedrijā, Francijā, Lielbritānijā, Dānijā, Norvēģijā. Starptautiskā semināra dalībnieki, darba turpināšanai publisko iepirkumu jomas sakārtošanai būvniecībā, vienojās par sociālo partneru kopējas darba grupas izveidi.

19. aprīlī LBAS nosūta atklātu vēstuli Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrībai (LIZDA), kurā pauž atbalstu LIZDA prasībām valdībai. Vēstulē teikts, ka LBAS, iepazinusies ar LIZDA sniegto informāciju par esošo situāciju izglītībā un zinātnē Latvijā, atbalsta LIZDA Valdes 21.03.2012. ārkārtas sēdē apstiprinātās LIZDA, Latvijas Izglītības vadītāju asociācijas (LIVA) un Latvijas Pedagogu domes (LPD) prasības valdībai.

26. aprīlī norisinās LBAS organizētā Pasaules darba aizsardzības dienai veltītā konference “Arodbiedrību loma darba aizsardzības sistēmas darbībā – problēmas un risinājumi”. Tās ietvaros LBAS un Valsts darba inspekcija (VDI) noslēdz vienošanos par sadarbību darba aizsardzības problēmjaudājumu risināšanā un sveic uzņēmumu labākās darbinieku uzticības personas. Konferencēs mērķis ir aktualizēt efektīvu preventīvo darba aizsardzības pasākumu nozīmi, lai pievērstu sabiedrības un jo īpaši darba devēju un darbinieku uzmanību darba aizsardzībai.

2. maijā LBAS uzsāk informatīvo kampaņu “Zini darba tiesības! Esi drošs!”. Tās ietvaros ikviens var saņemt bezmaksas LBAS darba tiesību ekspertu konsultācijas, iepazīties ar ieteikumiem ekspertu slejās medijos un darba tiesībām veltītajā mājas lapā www.darbatiesibas.lv, kā arī citās kampaņas aktivitātēs. Viena no tendencēm, ko pēdējo mēnešu laikā ir novērojuši gan LBAS, gan VDI konsultanti, ir tā, ka strauji pieaug sūdzību skaits par uzņēmuma līgumiem un to radītajām sekām - neapmaksātām virsstundām, nepiešķirtiem atvaļinājumiem, slimības lapas A neapmaksāšanu un citām. Kampaņas “Zini darba tiesības! Esi drošs!” laikā no 2.maija līdz 30.jūnijam Rīgā un četrās Latvijas reģionu pilsētās – Pāvilostā, Jelgavā, Cēsīs un Daugavpilī – notiek informatīvi pasākumi, kuru laikā ikviens varēs uzzināt, kā rīkoties gadījumos, kad darba tiesības ir pārkāptas. Maijā un jūnijā LBAS konsultanti darba tiesību jomā ekspertu slejās “Latvijas Avīzē” un reģionālajos medijos atbild uz iedzīvotāju jautājumiem par to, kā izvairīties no darba tiesību pārkāpumiem un risināt problēmsituācijas darba vietā. Informatīvā kampaņa tiek rīkota Eiropas Sociālā fonda projekta "Darba attiecību un darba drošības normatīvo aktu praktiska piemērošana nozarēs un uzņēmumos" ietvaros.

12.maijā Eiropas Savienības (ES) Dārza svētkos, Rīgā, Vērmanes dārzā, LBAS konsultanti teltī "Turīgā Eiropa" konsultē par darba tiesību problēmjaudājumiem, kā arī dalās ar noderīgiem informatīvās kampaņas “Zini darba tiesības! Esi drošs!” materiāliem. Ģimenes ar bērniem tiek aicinātas apmeklēt arī “ToDo drošo māju”, lai interaktīvā veidā uzzinātu, kā ikdienā sevi pasargāt no dažādiem riskiem un drošības apdraudējumiem.

23. maijā Saeimas Sociālo un darba lietu komisija nobalso par pakāpeniskāku pensionēšanās vecuma paaugstināšanu – no 2014. gada ar soli – trīs mēneši gadā, līdz ar to 65 gadu vecumu sasniedzot 2026. gada 1. janvārī, nevis 2020. gadā, kā to bija iecerējusi valdība. LBAS šo tautas kalpu lēmumu uzskata par pietiekami lielu sasniegumu, kas panākts arodbiedrību neatlaidīga spiediena rezultātā. Taču LBAS joprojām ir pārliecināta, ka pensionēšanās vecumu vajadzēja sākt celt tikai no 2016. gada, jo valstī nav izstrādāts un iedarbināts neviens atbalsta mehānisms – ne nodarbinātības, ne veselības aprūpes, ne ēnu ekonomikas apkarošanas, ne demogrāfijas, ne mūžizglītības jomās. Saeimas Sociālo un darba lietu komisija ņem vērā vēl vairākus būtiskus LBAS priekšlikumus grozījumiem likumā "Par valsts pensijām" un virza tos tālāk uz Saeimu.

25. maijā Ilgtspējas indeksa iniciatīvas ietvaros tiek paziņoti Latvijas ilgtspējīgākie uzņēmumi. Uzņēmumu izvērtēšana pēc starptautiskajiem ilgtspējas kritērijiem norisinājās jau trešo reizi, šogad tajā piedaloties 75 Latvijas uzņēmumiem. Ilgtspējas

indekss ļauj izvērtēt uzņēmumu darbību piecās jomās – uzņēmuma stratēģija, darba vide, tirgus attiecības, ietekme uz vidi un sabiedrība. Ilgtspējas indeksa iniciatori ir nacionālā līmeņa sociālie partneri – Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība (LBAS) un Latvijas Darba devēju konfederācija (LDDK). Indeksa metodoloģiju un projekta vadību nodrošina Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūts.

30. maijā LBAS nosūta aicinājumu Saeimas deputātiem pievērst īpašu uzmanību vairākiem aspektiem grozījumos likumā “Par valsts pensijām”. LBAS uzskata, ka priekšlaicīgās pensijas apmēram ir jābūt 80 % apmērā no aprēķinātās vecuma pensijas, tāpat LBAS neatkāpjas no prasības, ka pensionēšanās vecuma paaugstināšana jāsāk ne ātrāk kā no 2016. gada.

27. jūnijā, tiekoties ar LBAS valdi, ekonomikas ministrs Daniels Pavļuts atzīst, ka nozaru ģenerālvienošanās ir nozīmīgs instruments, kas varētu palīdzēt cīņā pret ēnu ekonomiku. Šī tikšanās ir ievads turpmākai arodbiedrību ciešākai sadarbībai ar ekonomikas ministru.

16. augustā LDDK, LBAS un LPS paraksta aicinājumu Saeimai un valdībai “Izaugsmes izaicinājumi un rezultāti valsts attīstībai un ekonomikas izrāviena nodrošināšanai”. Partneri sagaida, ka vidējā termiņa valsts budžeta plānošanā par pamatu izmantos tos indikatoru mērījumus, kas jau ir noteikti Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā “Latvija” un stratēģijā “ES 2020”, izvirzot atbilstošus īstermiņa un vidēja termiņa mērķus.

No 19. līdz 21. septembrim Gdaņskā, Polijā, notiek ITUC/PERC Vasaras skola, kura tematiski sasaucās ar gaidāmo Starptautiskās darba organizācijas Eiropas reģionālo sanākumi, kas notiks 2013. gadā Oslo. LBAS šajā pasākumā pārstāvēja LBAS priekšsēdētāja vietnieks E. Baldzēns. Vasaras skolas laikā tiek pārrunātas Eiropas arodbiedrību aktualitātes un izaicinājumi turpmākajiem 4 gadiem, īpašu uzmanību pievēršot sociālajam dialogam.

21. septembrī LBAS nosūta ierosinājumus Nacionālajam attīstības plānam. LBAS lūdz pievērst uzmanību NAP formai – ja tas ir plāns, tad tam jābūt šādām sadaļām: uzdevums, izpildītājs (atbildīgais), izpildes termiņš, finansējums, indikatori. Pašreizējā plānā daudzas labas lietas ir ierakstītas bez attiecīgā seguma, tāpēc būs apgrūtināta vai pat neiespējama NAP izpilde.

1.oktobrī LBAS jaunieši rīko ielu akciju Rīgas centrā “Nemaini jaunību pret pieredzi – ņem abus!”, kuras laikā savāc vairāk nekā 600 parakstus, kurus 14. novembrī kopā ar prasībām valsts budžeta apspriešanas laikā iesniedz Saeimai. Arodbiedrību jaunieši aicina gan darba devējus, gan darbiniekus veidot solidāru atbalstu cienīgiem darba apstākļiem un iespējām jauniem cilvēkiem.

1.oktobrī LBAS priekšsēdētājs Pēteris Krīgers, Latvijas Darba devēju konfederācijas (LDDK) prezidents Vitālijs Gavrilovs un Rīgas domes priekšsēdētājs Nils Ušakovs paraksta vienošanos par sociālā dialoga izveidi Rīgas pašvaldībā. Noslēgtā vienošanās būs pamats turpmāk sadarbīties lēmumu pieņemšanas procesos, veicināt sociālo partneru līdzdalību lēmumu pieņemšanā un to izpildē, lai sekmētu sociālo stabilitāti un

labklājības līmeņa paaugstināšanu, ar pašvaldību saistīto nodokļu sakārtošanu un uzņēmējdarbības un sociālā dialoga attīstību Rīgas pilsētā.

9.oktobrī LBAS notiek ekspertu diskusija “Nodokļu mazināšana darbaspēkam – ekonomiskā izrāviena instruments”. LBAS priekšsēdētājs P. Krīgers atzīst, ka šādu diskusiju valsts budžeta apspriešanas laikā nācies risināt tāpēc, ka valdība kārtējo reizi nav turējusi doto vārdu: “Valdības pienākums būtu pildīt savu solījumu samazināt nodokļu slogu darbaspēkam, taču, vērtējot valdības apstiprināto 2013. gada valsts budžeta projektu, izskatās, ka šis solījums ir aizmirsts.” LBAS priekšsēdētāja vietnieks E. Baldzēns norāda, ka darbaspēka nodokļu likmes Latvijā gan darbiniekiem, gan darba devējiem ir augstas un mēs īpaši zaudējam tieši neto darba samaksā. Diskusijas gaitā ekonomikas eksperti atzīst, ka nepieciešams straujāks darbaspēka nodokļu mazinājums, lai veicinātu nodarbinātību un apstādinātu iedzīvotāju aizbraukšanu no valsts.

12. oktobrī arodbiedrību jaunieši no Latvijas, Lietuvas un Igaunijas starptautiskajā forumā “Cienīgs darbs – jauniešu nodarbinātība un arodbiedrību līdzdalība” apspriež jauniešu bezdarba problēmas savās valstīs un izstrādā ieteikumus jauniešu nodarbinātības veicināšanai.

17.oktobrī LBAS vadība un speciālisti Saeimā piedalās Sociālo un darba lietu komisijas un Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas apvienotajā sēdē, kurā apsprieda ar valsts budžetu saistītus jautājumus. Par atzīstamu LBAS panākumu uzskatāmas atsevišķas pozīcijas labklājības budžetā, kas saistās ar bezdarbnieku pabalsta izmaksas termiņu, iemaksām otrajā pensiju līmenī un izmaksu apmēru ierobežojuma samazināšanu maternitātes, paternitātes un vecāku pabalstam. LBAS vēlreiz informē Saeimas deputātus par priekšlikumiem valsts budžetam, kurus jau pirms divām nedēļām nosūtīja deputātiem rakstveidā.

25.oktobrī LBAS notika seminārs par jaunu metodisko materiālu „Darba attiecību modernizēšana”. Seminārā materiāla autore Laura Kalniņa stāsta par materiālā aplūkotojām problēmām: nepieciešamību ieviest modernākas darba organizēšanas formas, par priekšlikumiem darba un ģimenes dzīves saskaņošanai, elastīgu darba formu ieviešanai, produktīvākai darba laika izmantošanai u.c.

14.novembrī LBAS Jauniešu padome tiek ar Saeimas priekšsēdētāju Solvitu Āboltiņu. Dažādu LBAS dalīborganizāciju jauniešu delegācija desmit cilvēku sastāvā iesniedz Saeimai prasības – rīcībai un reāliem risinājumiem jauniešu nodarbinātības uzlabošanai. Viena no svarīgākajām problēmām jauniešu nodarbinātības jomā ir kvalitatīva un visiem jauniešiem pieejama informācija par darba tirgus pieprasījumu šobrīd un nākotnē. Nepieciešama visu iesaistīto ministriju – Labklājības ministrijas, Ekonomikas ministrijas un Izglītības un zinātnes ministrijas aktīva sadarbība prognozēšanā, to izmantojot reformām izglītības sistēmā, un šīs informācijas nodošana sabiedrībai. Diskusijā ar Saeimas priekšsēdētāju vēl tiek skarti jautājumi par karjeras atbalsta pasākumiem pamatskolās, informēšanu par darba drošību un tiesībām, par Izglītības programmu saskaņošanu ar reālā darba tirgus prasībām, par darba devējiem izdevīgu fiskālo stimulu pielietošanu jauniešu nodarbinātības uzlabošanai un jauniešu-praktikantu pieņemšanai darbā.

Eiropas Rīcības dienā **14. novembrī** LBAS nosūta paziņojumu Saeimai, valdībai un darba devējiem “Par darba vietām, taisnīgām algām, sociālām garantijām, par efektīvu sociālo dialogu! Nē – taupībai!”

16. novembrī, pasākumā "Labākā arodorganizācija 2012" par godu Latvijas 94. dzimšanas dienai, LBAS apbalvo labākās arodorganizācijas. 13 LBAS nozares LBAS balvai izvirzījušas 25 arodorganizācijas, kas šī gada laikā visveiksmīgāk attīstījušas sociālo dialogu – pratušas sarunāties ar darba devējiem, aizstāvējušas darbinieku intereses un uzlabojušas darba tiesisko vidi un darba apstākļus.

20. novembrī LBAS sadarbībā ar Fridriha Eberta fondu organizē konferenci „Aktuālie Darba likuma piemērošanas problēmjautājumi.” Konferencē darba tiesību eksperti sniedz priekšlikumus grozījumiem Darba likumā, apskata tādus problēmjautājumus kā darba līguma uzteikšana, darba laika uzskaitē komandējuma laikā, komandējuma dienas naudas aprēķināšana darbinieku pārrobežu norīkošanas gadījumā un iepazīnās ar aktuālām Augstākās tiesas Senāta atziņām par Darba likuma piemērošanu. Konferencē uzstājās LBAS, Labklājības ministrijas, Augstākās tiesas Senāta, Latvijas Darba devēju konfederācijas un uzņēmumu pārstāvji.

3. – 7. decembrī LBAS Jauniešu padomes delegācija viesojās Briselē – ETUC, EESK, Eiropas Parlamentā un Beļģijas arodbiedrībā CGSLB/ ACLVB.

4. decembrī Saeimas Sociālo un darba lietu komisijā diskutē par LBAS Jauniešu padomes iesniegtajiem priekšlikumiem jauniešu nodarbinātības uzlabošanai.

5. decembrī konkursa "Profs 2012" finālā Latvijas eruditākās komandas titulu 2012. gadā darba tiesību un aizsardzības jomā izcīna profesionālās izglītības kompetences centrs "Liepājas Valsts tehnikums". Konkursu jau sesto gadu organizē LBAS ar Eiropas Sociālā fonda atbalstu. Liepājniekiem tā jau ir ceturrtā uzvara šajā konkursā. Šogad konkursa finālā iekļuva audzēkņi no Ogres Valsts tehnikuma, Jelgavas Tehnikuma, profesionālās izglītības kompetences centra „Liepājas Valsts tehnikums”, Valmieras Profesionālās vidusskolas un Viduslatgales Profesionālās vidusskolas.

7. decembrī NTSP sēdē valdības pārstāvji un sociālie partneri apstiprina atbalstu eiro ieviešanai Latvijā no 2014. gada 1. janvāra.

2013. gads

9. janvārī LBAS pasākumā “Sadarbības partneris” apbalvo labākos sadarbības partnerus – darba devējus, kas aizvadītajā gadā rūpējušies par darbiniekiem, sadarbojušies ar arodbiedrību un stiprinājuši sociālo dialogu. LBAS balvu – ozolzīli un atzinības rakstu saņēma 13 sadarbības partneri, kurus izvirzījusi LBAS un astoņas LBAS dalīborganizācijas.

18. janvārī LBAS notiek grāmatas “Tiesu prakses apkopojums darba tiesībās” prezentācija. Grāmata savā ziņā ir unikāla – tajā var atrast gan vēsturisko atskatu Latvijas Senāta Civillietu departamenta praksē darba tiesībās, gan pēdējo gadu Senāta praksi Darba likuma un citu likumu normu secībā. LBAS jurists, darba tiesību konsultants Kaspars Rācenājs atzīst, ka šis izdevums būs neatsverams palīgs gan

arodbiedrību, gan citu organizāciju juristiem un tiesnešiem, kas savā darba ikdienā saskaras ar darba tiesisko attiecību problēmjaudājumu risināšanu. Grāmatas "Tiesu prakses apkopojums darba tiesībās" autore ir Augstākās tiesas Judikatūras nodaļas konsultante Zinaīda Indrūna.

28.janvārī, atzīmējot Eiropas Arodbiedrību konfederācijas 40 darbības gadu jubileju, Madridē notiek ETUC organizēta augsta līmeņa konference ar nosaukumu „Godinot pagātni, raudzīties nākotnē”. Konferencē tiek apspriesta: Eiropas sociālā dimensija - kā mēs to varam padarīt skaidrāku un saprotamāku; Eiropas ekonomiskā pārvaldība – vai tā veicina ilgtspējīgu izaugsmi un nodarbinātību; demokrātija – pilsoņu, darbinieku un arodbiedrību loma īstā ekonomiskā un monetārā savienībā. Konferencē piedalās arī LBAS delegācija.

31. janvārī LBAS organizē diskusiju ar Finanšu ministrijas pārstāvjiem „Eiro ieviešana Latvijā – durvis uz labklājību?”. Diskusijā piedalās finanšu ministrs A. Vilks, FM valsts sekretāre S. Bajāre, Latvijas Bankas pārstāvis, Igaunijas Arodbiedrību konfederācijas priekšsēdētājs H. Taliga, LBAS vadība, ekonomists J. Ošlejs u.c. Diskusija notiks trīs nosacītos blokos: eiro ieviešanas ietekme uz Latvijas tautsaimniecību; Eirozonas finansiālā un ekonomiskā stabilitāte; iespējamie riski.

25. februārī LBAS atklāj provokatīvu vides instalāciju Esplanādes laukumā (netālu no Raiņa pieminekļa), Rīgā, un iepazīstina ar aktuālajiem datiem par darba drošības situāciju valstī. Pasākuma laikā LBAS pārstāvji, darba aizsardzības speciālisti un darba drošības riskiem visvairāk pakļauto jomu uzņēmumu pārstāvji iepazīstina mediju pārstāvjus ar dramatisko statistiku par nelaimes gadījumiem darbā, kā arī aptaujas rezultātiem, kas atspoguļo iedzīvotāju attieksmi pret personisko drošību darbā. Pasākums notiek ar ESF projekta atbalstu.

1. martā LBAS Jauniešu padome diskusijā “Izglītības un prakses nozīme jauniešu nodarbinātībā” tiek ar ministriju, valsts institūciju, darba devēju un izglītības iestāžu pārstāvjiem, lai meklētu efektīvākus risinājumus jauniešu nodarbinātības veicināšanai.

20.martā LBAS Jauniešu padomes pārstāvji Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas un Sociālo un darba lietu komisijas kopsēdē prezentē priekšlikumus Latvijas jauniešu nodarbinātības situācijas uzlabošanai un rosina atbildīgās ministrijas sadarboties problēmu jēgpilnā risināšanā.

26.martā LBAS Padome, izvērtējot elektroenerģijas tarifu OIK un tās ietekmi uz Latvijas sabiedrību, nolemj pieprasīt Ministru Kabinetam veikt atjaunojamo energoresursu un koģenerācijas valsts atbalsta politikas stingru pārskatīšanu.

11. aprīlī LBAS Daugavpilī atklāj ikgadējo Vispasaules darba aizsardzības dienai veltīto konferenču ciklu, kas šogad veltīts arodslimību profilaksei. Vispasaules darba aizsardzības dienai veltīto pasākumu cikls Latvijas reģionos tiek īstenots Eiropas Sociālā fonda projekta "Darba attiecību un darba drošības normatīvo aktu praktiska piemērošana nozarēs un uzņēmumos" ietvaros.

12.aprīlī meža nozares balvu „Zelta čiekurs” par mūža ieguldījumu saņem Juris Spāre - ilggadējs Meža nozaru arodu biedrības priekšsēdētājs. Juris Spāre ir veicis pētījumus

par kokmateriālu žāvēšanu, kā rezultātā izstrādāta pilnīgi jauna tehnoloģija, būdams erudīts daudzās jomās devis nozīmīgu ieguldījumu sociālā dialoga veidošanā - gan kā Latvijas Meža nozaru arodu biedrības vadītājs, gan pašlaik turpinot līdzdarboties kā eksperts, sniedzot atbalstu un padomus dažādu problēmu risināšanā.

16. aprīlī LBAS rīko darba aizsardzības konferenci Liepājā, turpinot Vispasaules darba aizsardzības dienai veltīto konferenču ciklu. Liepājas pasākuma apmeklētāji tiek iepazīstināti ar pašreizējo situāciju darba aizsardzības jomā Kurzemes reģionā un Latvijā kopumā.

18. aprīlī Valsts sekretāru sanāsmē ir uzsaukts Arodbiedrību likums, un ir panākts saprātīgs kompromiss par vairākiem arodbiedrībām svarīgiem jautājumiem.

19. aprīlī LBAS rīko darba aizsardzības konferenci Jelgavā, turpinot Vispasaules darba aizsardzības dienai veltīto konferenču ciklu. Jelgavas pasākuma apmeklētāji tiek iepazīstināti ar pašreizējo situāciju darba aizsardzības jomā Zemgales reģionā un Latvijā kopumā.

22. aprīlī LBAS rīko darba aizsardzības konferenci Valmierā, turpinot Vispasaules darba aizsardzības dienai veltīto konferenču ciklu. Valmieras pasākuma apmeklētāji tiek iepazīstināti ar pašreizējo situāciju darba aizsardzības jomā Vidzemes reģionā un Latvijā kopumā.

24. aprīlī LBAS organizē ekspertu diskusiju “Nodokļu politika un progresivitāte”, lai skaidri apzinātu iespēju reāli palielināt darba samaksu Latvijā un mazinātu tās atšķirību ar mūsu sasniegto darba ražīgumā un augsto cenu līmeni.

25. aprīlī sociālie partneri NTSP sēdē atbalsta priekšlikumu par minimālās mēneša darba algas apmēru 2014. gadā. Ministru prezidents Valdis Dombrovskis un LBAS priekšsēdētājs Pēteris Krīgers aicina atbalstīt minimālās algas palielināšanu līdz 225 latiem jeb 320 eiro.

30. aprīlī, lai vērstu darba devēju un valdības uzmanību uz darbinieku tiesībām strādāt veselīgos darba apstākļos un saņemt taisnīgu darba samaksu, LBAS Jauniešu padome rīko Darba svētkiem veltītu vingrošanas akciju, kas notiek alejā pie Ministru kabineta.

23. maijā LBAS organizē konferenci “Sociālo partneru un valdības dialogs: mīti un realitāte”, kas veltīta NTSP darbības izvērtējumam un nākotnes redzējumam par sociālo partneru dialogu ar valdību. Konferencē piedalās arodbiedrību un darba devēju pārstāvji, NTSP apakšpadomju dalībnieki, kā arī Norvēģijas arodbiedrību konfederācijas “LO-Norway” ekonomikas un sociālo lietu īpašais padomnieks Jans Eriks Stostads (*Jan Erik Støstad*), kurš dalās pieredzē par sociālā dialoga īstenošanu Norvēģijā.

24. maijā tiek paziņoti Ilgtspējas indeksa 2013 rezultāti, kas liecina, ka Latvijas uzņēmumu izpratne par atbildīgu, tālredzīgu uzņēmējdarbību un tās nozīmīgo lomu biznesa vides attīstībā aizvien palielinās, Pirmo reizi šīs iniciatīvas vēsturē augstākajam novērtējumam jeb platīna kategorijai ir kvalificējusies valsts kapitālsabiedrība. Šogad novērtējumā, kas tiek īstenots ar Eiropas Sociālā fonda atbalstu, piedalījās 72 drosmīgi un atbildīgi Latvijas uzņēmumi, kuru vidējais sniegums, salīdzinot ar 2012. gadu, ir

palielinājies par 4,4%, sasniedzot 66,4%. Augstākais sniegums uzrādīts sabiedrības sadaļā – 70,4%, bet zemākais joprojām ir darba vides sadaļā – 63,8%.

4.jūnijā Valdība apstiprina Labklājības ministrijas (LM) izstrādāto Arodbiedrību likumu. Tas nepieciešams, lai pilnveidotu un modernizētu arodbiedrību darbības tiesisko regulējumu, kā arī novērstu pretrunas ar citiem normatīvajiem aktiem. Kopumā likuma četrās nodaļās ietverti septiņpadsmit panti. Pirmajā nodaļā ir iekļauti vispārīgie noteikumi attiecībā uz arodbiedrībām. Lai gan vairākos pantos ir saglabāts iepriekšējam līdzīgs regulējums, dažos pantos ir ietverts jauns regulējums. Piemēram, skaidri noteikta t.s. arodbiedrību brīvība negatīvā nozīmē, proti, ka cilvēkam ir tiesības arī nestāties arodbiedrībā un tiesības nekļūt par arodbiedrības biedru, ja viņš to nevēlas, precīzi noteikta arodbiedrību dibināšanas kārtība.

19. jūnijā LBAS organizētajā mītiņā “Par sociālo taisnīgumu – pret nabadzību” pie Ministru kabineta piedalās vairāk nekā 1500 cilvēku. LBAS priekšsēdētājs P. Krīgers pēc notikuma atzīst, ka šis mītiņš pierādījis arodbiedrību spēju mobilizēties, ja prasības ir nopietnas un apdraudējums ir acīmredzams. Uz šo pasākumu Latvijā ieradusies arī ETUC vadība, tostarp arī ETUC ģenerālsēkretāres vietnieks Patriks Išerts, lai atbalstītu LBAS prasības valdībai. Mītiņā uzstājās LBAS priekšsēdētājs Pēteris Krīgers, LBAS priekšsēdētāja vietniece Līvija Marcinkēviča, Industriālo nozaru arodbiedrības priekšsēdētāja Rita Pfeifere, LVSADA priekšsēdētājs Valdis Keris, LIZDA priekšsēdētāja Ingrīda Mikiško, Liepājas metalurgu arodbiedrības priekšsēdētājs Jānis Grava, arodbiedrības “Energija” priekšsēdētāja Jevgenija Stalidzāne, LBAS Jauniešu padomes pārstāvis Mārtiņš Dunsķis, Pensionāru federācijas priekšsēdētājs Aivars Siliņš, “Valmieras stikla šķiedras” arodbiedrības priekšsēdētāja Mudīte Virza. Savukārt premjers Valdis Dombrovskis tikšanās laikā ar Eiropas arodbiedrību konfederācijas ģenerālsēkretāres vietnieku P. Išertu atzina, ka viņš atbalsta Eiropas Sociālo paktu, kā arī pozitīvu sociālā dialoga norisi.

20. augustā, LBAS dalīborganizāciju vadītāju tikšanās laikā, arodbiedrību pārstāvji atzina, ka beidzot valsts budžeta veidošanas procesā valdība ir ņēmusi vērā jau gadiem ilgās arodbiedrību prasības sociālās nevienlīdzības mazināšanā, taču valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu (VSAOI) likme tomēr ir sadalīta netaisnīgi. Arodbiedrību pārstāvji norādīja, ka pirms krīzes VSAOI likme tika paaugstināta tikai darba ņēmējiem, taču tagad tiek samazināta arī darba devēju pusei. Rezultātā samazināsies darba ņēmēju iemaksas sociālās apdrošināšanas fondā, kas nozīmē arī mazāku pensiju nākotnē.

29. augustā LBAS aicina sabiedrību aktīvi iesaistīties vēstuļu akcijā “Rokas nost no Darba likuma!”, kura vērsta pret darba devēju iecerētajām izmaiņām Darba likumā, kas var radīt darbinieku tiesību būtisku pasliktinājumu. LBAS neatbalsta LDDK priekšlikumu grozīt Darba likuma 68. pantu, samazinot piemaksas apmēru par virsstundu darbu no 100 % uz ne mazāku kā 50 %. Veicot šādas izmaiņas, tiek samazināta darbinieku reālā darba samaksa. Tāpat LBAS nepiekrīt 110. panta grozīšanai, jo tas efektīvi aizsargā darbinieku no nepamatota uzteikuma un nepieciešamības to apstrīdēt tiesā. Darba likuma 110. pantā ir noteikts, ka darba devējs

nevar uzteikt darbu darbiniekam, kurš ir arodbiedrības biedrs, bez saskaņošanas ar arodbiedrību.

Septembrī LBAS interesentiem piedāvā jaunas mācību iespējas darba aizsardzības jomā – tālmācības kursus. LBAS Mācību centrs organizē 40 stundu programmas teorētiskās daļas tālmācības darba aizsardzības maksas kursus darbinieku uzticības personām, darba aizsardzības atbildīgajām personām un arodorganizāciju priekšsēdētājiem. Tāpat šī programma ir piemērota darba devēju atbildīgajām personām par darba aizsardzību, struktūrvienību vadītājiem, studentiem u.c. interesentiem.

No 9.septembra līdz 31.decembrim visā valstī norisinās LBAS kampaņa “Esi zem jumta!”. Par kampaņas simbolu ir izvēlēts lietussargs. Kampaņas mērķis ir atgādināt, ka arodbiedrības, tāpat kā lietussargs lietū, katru dienu ir ikviena darba ņēmēja tiesību sardzē. Turklāt LBAS vēlas mudināt Latvijas strādājošos būt ziņošiem savās darba tiesībās, iespējās un pienākumos. Kampaņas ietvaros 4. oktobrī Vecrīgā atklāj īpašu instalāciju – lietussargu, pie kura LBAS eksperti ikvienu interesentu konsultē par darba tiesību jautājumiem.

18.septembrī Sociālās drošības apakšpadomes sēdes dalībnieki vienojas, ka jautājums par koncepcijas “Par izdienas pensiju piešķiršanu” tiks tālāk skatīts NTSP. LBAS uzskata, ka esošajā redakcijā piedāvātā koncepcija nav pieņemama. Nepieciešamībai uzlabot koncepciju piekrist arī LDDK pārstāvji. LBAS uzskata, ka minētajā koncepcijā kārtējo reizi tiek pārkāpts vienlīdzības princips par atsevišķu darbinieku kategoriju tiesībām uz izdienas pensijām, tās ir – aviācijas darbinieki, dzelzceļa nozarē strādājošie, jūrnieki, veselības aprūpes, izglītības, pašvaldības policijas darbinieki. LBAS priekšsēdētāja vietnieks Egils Baldzēns uzsver, ka nedrīkst būt tāda situācija, ka valsts nosaka un kontrolē paaugstinātas prasības veselībai noteiktu profesiju pārstāvjiem, bet tajā pašā laikā nepiedāvā un nenodrošina šiem cilvēkiem nekādus sociālos aizsargmehānismus.

20.septembrī, atzīmējot sociālā dialoga divdesmit gadus Latvijā, Rīgas Latviešu biedrības namā risinās starptautiska konference ar augsta līmeņa Latvijas, Eiropas un pasaules valstu amatpersonu līdzdalību. Konferenci „Ceļš uz labklājību. Sociālā dialoga loma ilgtspējīgai ekonomikas un sabiedrības attīstībai” atklāj Latvijas Republikas Ministru prezidents Valdis Dombrovskis, Latvijas Darba devēju konfederācijas (LDDK) prezidents Vitālijs Gavrilovs un Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības (LBAS) priekšsēdētājs Pēteris Krīgers. Konferencē par sociālā dialoga lomu mūsdienu ekonomiskajā realitātē runā Eiropas nodarbinātības, sociālo lietu un integrācijas komisārs Lāslo Andors, Eiropas Ekonomisko un sociālo lietu komitejas prezidents Anrī Malose, kā arī Eiropas Arodbiedrību konfederācijas (ETUC) ģenerālsekretāre Bernadete Segola. Konferencē piedalās Latvijas Republikas finanšu, labklājības un izglītības un zinātnes ministri, kā arī Lietuvas, Polijas, Krievijas un citu Baltijas jūras reģiona arodbiedrību un valstu darba devēju organizāciju pārstāvji. Konferences ietvaros diskutē par sociālo partneru – valsts un pašvaldību institūciju, darba devēju un darba ņēmēju organizāciju – sadarbību konkurētspējīgas un uz inovācijām balstītas ekonomikas veidošanā, ekonomiski sarežģītu periodu pārvarēšanā un reģionālās attīstības veicināšanā.

25.septembrī LBAS priekšsēdētājs Pēteris Krīgers Saeimas priekšsēdētājam Solvitai Āboltiņai nodod vēstuli akcijā „Rokas nost no Darba likuma!” savāktos parakstus. Kopumā – gan elektroniski, gan papīra formā - ir savākti gandrīz 16 000 parakstu. 25.septembrī plkst. 10.00 Saeimas Sociālo un darba lietu komisija skata plānotos grozījumus Darba likumā uz 1.lasījumu. Vēstuli akcija pret darba devēju iecerētajām izmaiņām Darba likumā, kas plānotas kā būtisks darbinieku tiesību pasliktinājums, vēl turpinās. Parakstīties elektroniski iespējams LBAS mājas lapā www.arodbiedribas.lv. LBAS neatbalsta LDDK iecerētās izmaiņas Darba likuma 68. un 110.pantā.

7.novembrī LBAS aicina uz divu LBAS izdoto izdevumu atvēršanu un prezentāciju – „Darba strīdu izskatīšana un prasības pieteikumu sagatavošana” un „Darba un atpūtas laika uzskaitē un apmaksā”.

14.novembrī, pasākumā par godu Latvijas 95. dzimšanas dienai, LBAS apbalvo labākās arodorganizācijas no visas Latvijas. 13 LBAS nozares LBAS balvai izvirzīja 24 arodorganizācijas, kas šī gada laikā visveiksmīgāk attīstījušas sociālo dialogu – pratušas sarunāties ar darba devējiem, aizstāvējušas darbinieku intereses un uzlabojušas darba tiesisko vidi un darba apstākļus.

27. un 28.novembrī notiek LBAS organizēts starptautisks forums „Aktualitātes darba tiesiskajās attiecībās un darba aizsardzībā – problēmas un risinājumi”. Foruma mērķis - aktualizēt sabiedrībā jautājumus par darba attiecību praksi un iedzīvotāju izpratni par darba drošību Latvijā, īpašu uzmanību pievēršot grozījumiem Darba likumā un arodbiedrību lomai šo jautājumu risināšanā. Foruma laikā tiek prezentēti jaunāko pētījumu dati, kas atspoguļo šā brīža situāciju darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības jomā Latvijā.

5.decembrī LBAS organizētā erudīcijas konkursa PROFS 2013 sezona ir veiksmīgi noslēgusies. Sīvā piecu komandu konkurencē cīņā par darba tiesību un darba drošības jomā erudītākās komandas titulu uzvaras laurus plūca Ogres tehnikuma komanda. Šogad erudīcijas konkurss PROFS 2013, ko organizē LBAS ar Eiropas Sociālā fonda atbalstu, norisinājās jau septīto gadu. Šogad Zemgali konkursa PROFS 2013 finālā pārstāvēja Jēkabpils Agrobiznesa koledža, Vidzemi – Ogres tehnikums, Kurzemi – Saldus Profesionālā vidusskola, Rīgu un Rīgas rajonu – Rīgas Celtniecības koledža, bet Latgali – Bebrenes Profesionālā vidusskola. Šogad konkursā piedalījās 1290 skolēni no 35 Latvijas profesionālajām izglītības iestādēm.

2014. gads

9. janvārī LBAS pasākumā „Sadarbības partneris 2013” apbalvo labākos sadarbības partnerus – 11 darba devējus, kas aizvadītajā gadā rūpējušies par darbiniekiem, sadarbojušies ar arodbiedrību un stiprinājuši sociālo dialogu. Sociālās partnerības pasākums tiek īstenots saskaņā ar Eiropas Sociālā fonda projektu „Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības administratīvās kapacitātes stiprināšana”.

14. janvārī LBAS Tautsaimniecības padome, pieņemot virkni ieteikumu Valdības deklarācijai, izsaka vēlmi un cerību no Laimdotas Straujumas topošās valdības sagaidīt patiesu un efektīvu sociālo dialogu. Tajā pašā laikā LBAS priekšsēdētāja vietnieks Egils

Baldzēns ar nožēlu atzīst, ka sociālais dialogs nacionālajā līmenī nereti ir formāls, valdībai nevēloties iesaistīt sociālos partnerus diskusijā par valstij nozīmīgiem lēmumiem. LBAS vēstulē jaunajai premjerministrei uzsver nepieciešamību stiprināt efektīvu sociālo dialogu nacionālajā, reģionālajā, nozaru un uzņēmumu līmenī, valsts līmenī definējot ģenerālvienošanos un koplīgumus kā instrumentus ēnu ekonomikas mazināšanai un sociāli atbildīgo uzņēmēju atbalstam.

28. janvārī Saeimas Sociālo un darba lietu komisija atbalsta LBAS prasību negrozīt Darba likuma 68.pantu - nesamazināt darbinieku darba samaksu par virsstundām un darbu svētku dienās, saglabājot to 100% apmērā. Saeimas Sociālo un darba lietu komisijas sēdē tika izvērtēti deputātu, Latvijas darba devēju konfederācijas (LDDK) u.c. iesniegtie priekšlikumi grozījumiem Darba likuma 2.lasījumam.

10. februārī LBAS iebilst pret likumprojektu "Valsts dienesta likums", nosūtot Valsts kancelejai atzinumu, kurā apkopoti LBAS un dalīborganizāciju izteiktie iebildumi pret topošo dokumentu. LBAS šo likumprojektu kopumā vērtē kā būtisku darbinieku un darbinieku pārstāvju tiesību ierobežojumu, kurā ir pārkāptas arī starptautiskajos tiesību aktos noteiktās tiesības. Likumprojektā ir paredzēts ar visiem valsts pārvaldē strādājošajiem slēgt dienesta attiecības, kas nozīmē to, ka uz šiem darbiniekiem vairs neattieksies Darba likumā noteiktās normas. Tajā pašā laikā likumprojektā nav precīzi noteikts, uz kuriem darbiniekiem tieši attieksies šīs iecerētās pārmaiņas. 2014. gada sākumā valsts pārvaldē strādā gandrīz 19 000 darbinieku. LBAS uzskata, ka "Valsts dienesta likums" netiek veidots tāds, lai sasniegtu galveno mērķi –

padarītu valsts pārvaldi efektīvāku.

14. februārī LBAS vadība un dalīborganizāciju pārstāvji mediju brīfingā pauž viedokli par vairākiem topošajiem likumprojektiem. LBAS priekšsēdētājs Pēteris Krīgers uzsver, ka valdība nedomā par cilvēkiem kopumā: “Mēs redzam, ka likumdevēji, plānojot izmaiņas likumos, cenšas “apgriezt” cilvēku tiesiskās un sociālās garantijas. To spilgti apliecina likumprojekts “Valsts dienesta likums”, dažas, bet ļoti būtiskas ieceres grozījumos Darba likumā un plānotais jaunais veselības aprūpes finansējuma modelis, kas pēc būtības ir jauni plāni cilvēku diskriminācijai un labklājības līmeņa pazemināšanai. Mēs esam gandrīz nabadzīgākā valsts Eiropas Savienībā un sabiedrības noslāņošanās ziņā – jau līderi. Ja arodbiedrību prasības netiks ņemtas vērā, aicināsim cilvēkus pulcēties pie Saeimas.”

19.februārī LBAS rīko ekspertu diskusiju „Darba samaksa un darba ražīgums”, lai aktualizētu darba samaksas un darba ražīguma attiecību sarežģīto raksturu. Diskusijā piedalās LBAS priekšsēdētājs Pēteris Krīgers, LBAS priekšsēdētāja vietnieks Egīls Baldzēns, ekonomiste Raita Karnīte, LTRK viceprezidents Aigars Rostovskis, LDDK ģenerāldirektore Līga Mengēlsone, Mašīnbūves un metālapstrādes rūpniecības uzņēmēju asociācijas valdes priekšsēdētājs Vilnis Rantiņš un Ekonomikas ministrijas Tautsaimniecības struktūrpolitikas departamenta direktors Oļegs Barānovs. LBAS eksperti uzskata, ka darba ražīguma un darba samaksas atšķirīgās bāzes ļauj šobrīd Latvijā paaugstināt darba samaksu straujāk, nekā pieaug darba ražīgums.

28.februārī LBAS izstādes „Skola 2014” ietvaros organizē konkursu „Zini! Ne mini!” profesionālo izglītības iestāžu audzēkņiem. Konkurssā 11 skolu 24 audzēkņi sacenšas individuāli, sacenšoties zināšanās par darba tiesībām, darba aizsardzību un arodbiedrību lomu darbavietā. Konkurssā startē skolēni no Saulaines profesionālās vidusskolas, PIKC Rīgas valsts tehnikuma, Daugavpils celtnieku profesionālās vidusskolas, Rīgas Tirdzniecības profesionālās vidusskolas, Valmieras profesionālās vidusskolas, Jēkabpils Agrobiznesa koledžas, PIKC Liepājas Valsts tehnikuma, PIKC Ogres Valsts tehnikuma, Aizkraukles profesionālā vidusskolas, Daugavpils profesionālās vidusskolas, Malnavas koledžas. Pasākums tiek īstenots saskaņā ar Eiropas Sociālā fonda projektu „Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības administratīvās kapacitātes stiprināšana”.

4. martā LBAS organizē diskusiju “Darba vide un sievietes veselība”. Diskusijā piedalās eksperti no RSU Darba drošības un vides veselības institūta, Arodslimību ārstu asociācijas, Ģimenes ārstu asociācijas un Valsts darba inspekcijas, LBAS Dzimumu līdztiesības padomes un LBAS dalīborganizācijām. LBAS priekšsēdētāja vietniece Līvija Marcinkēviča uzsver, ka arodslimības ir liela problēma, jo īpaši sieviešu vidū: “Ir daudz nozaru, kurās galvenokārt strādā sievietes – piemēram, izglītībā, tirdzniecībā. Notiek pieļaujamo darba stundu pārstrāde, stress darbavietā aizvien pieaug, līdz ar to saasinās veselības problēmas.” Diskusijā tiek uzsvērts, ka nepieciešamas izmaiņas gan normatīvajos aktos, gan finansējuma pieejamībā.

6.martā Saeima galīgajā lasījumā pieņem jauno Arodbiedrību likuma redakciju. Jaunais arodbiedrību regulējums stāsies spēkā 2014.gada 1.novembrī.

4.aprīlī LBAS organizē tikšanos ar Eiropas Parlamenta deputātu kandidātiem no TB/LNNK, „Vienotības”, ZZS, „Saskaņas”, Reģionu partijas un „Latvijas attīstībai”. Eiropas Arodbiedrību konfederācijas (ETUC) izsludinātās „Rīcības dienas” ietvaros arodbiedrības tiekas ar Baibu Broku, Kārli Šadurski, Armandu Krauzi, Andreju Klementjevu, Mārtiņu Šicu un Juri Pūci.

22.aprīlī Saeimas Sociālo un darba lietu komisija pēc garām diskusijām nolemj, ka par iespējamiem Darba likuma 110.panta grozījumiem ir jāvienojas pašiem sociālajiem partneriem, un deputāti neko neuzsāks, kamēr paši sociālie partneri nebūs vienojušies.

24.aprīlī Valmierā, Vidzemes augstskolā, notiek LBAS organizēti pasākumi – diskusija „Sadarbības nozīme jauniešu nodarbinātībai Valmierā” un Informatīvā diena.

28.aprīlī LBAS organizē Starptautiskajai darba aizsardzības dienai veltītu konferenci, kurā kopā ar kolēģiem no Labklājības ministrijas, Valsts darba inspekcijas, uzņēmumiem un arodbiedrībām tiek pārrunāt sasniegtais, tiek diskutēts par risinājumiem, lai samazinātu darbā bojā gājušo skaitu un nelaimes gadījumu skaitu. Konferences beigās tiek pieņemts aicinājums valsts institūcijām, darba devējiem, nodarbinātajiem un uzticības personām „Par drošām un veselībai nekaitīgām darbavietām”.

1.maijā, - lai popularizētu un stiprinātu Latvijas arodbiedrību tradīcijas, lai iepazīstinātu komandas ar Rīgas vietām un iestādēm, kas saistītas ar arodbiedrību darbību, kā arī - lai konsultētu interesentus par darba tiesiskajām attiecībām un darba aizsardzības jautājumiem, LBAS Rīgā organizē komandu orientēšanās spēli un Informatīvo dienu. LBAS informatīvajā teltī Kaļķu ielā visas dienas garumā var sastapt LBAS konsultantus, kas varēs atbildēt uz dažādiem jautājumiem par arodbiedrībām, darba tiesībām un darba drošību. Teltī ir pieejami dažādi informatīvie materiāli.

8. maijā LBAS nosūta Latvijas Eiropas Parlamenta (EP) deputātu kandidātiem aptauju par viņu attieksmi pret darbiniekiem svarīgiem jautājumiem. Šo anketu ir izstrādājusi Eiropas arodbiedrību konfederācija ETUC. Deputātu kandidāti ir aicināti nedēļas laikā atbildēt uz elektroniskās aptaujas 14 jautājumiem.

18.-23.maijā vairāk nekā 1500 arodbiedrību pārstāvji no 161 valsts pulcējas Berlīnes Kongresu hallē, lai piedalītos Starptautiskās Arodbiedrību konfederācijas (ITUC) 3.pasaules kongresā, kas notiek reizi četros gados. Kongresa tēma ir „Vairot strādājošo spēku”. Starptautiskā Arodbiedrību konfederācija ir lielākā demokrātiskā organizācija pasaulē, kas pārstāv 325 nacionālos arodbiedrību centrus un strādājošos cilvēkus visā pasaulē. Kongresa delegāti debatē par kampaņu veidošanu multinacionālajos uzņēmumos, par neformālajā sektorā strādājošo apvienošanu, par valdību plāniem nelīdztiesības mazināšanā, ieskaitot minimālās algas un

sociālo aizsardzību, klimata pārmaiņas un tirdzniecības līgumus. Kongresā notiek publiska balsošana par sliktāko vadītāju pasaulē. ITUC kongresā piedalās arī LBAS delegācija.

20. maijā LBAS uz izsūtīto anketu Eiropas Parlamenta deputātu kandidātiem ir saņēmusi tikai dažas atbildes. LBAS nosūtīja EP deputātu kandidātiem ETUC izstrādātos jautājumus par deputātu kandidātu attieksmi pret darbiniekiem svarīgiem jautājumiem. Nedēļas laikā saņemtas atbildes no Nacionālās apvienības un „Vienotības” EP deputātes Inese Vaideres. Daudzās pozīcijās deputātu kandidātu un arodbiedrību viedoklis sakrīt pilnībā, kas ļauj cerēt, ka nākotnes Eiropa būs draudzīgāka strādājošajiem cilvēkiem, ka viena no prioritātēm Eiropas Parlamentā būs cienīgs darbs un cienīga darba samaksa. Visprecīzākās un vispilnīgākās atbildes uz uzdotajiem jautājumiem, atbalstot arodbiedrību viedokli, sniedza ZZS EP deputāta kandidāts Armands Krauze.

27.-28.maijā Rīgā notiek LBAS organizēts apmācību seminārs LBAS dalīborganizāciju jauniešiem „Resursu apzināšana un to pielietošana arodbiedrību darbībā”. Seminārs notiek ar ESF projekta atbalstu.

31. maijā Rīgā, Pludmales volejbola centrā "Brazīlija", notiek LBAS Ceļojošā kausa pludmales volejbolā izcīņas turnīra pirmā kārtā, kurā piedalās sešas komandas.

2.jūnijā Centrālajā dzelzceļa stacijā notiek foto izstādes “KĀDA IR TAVA ATBILDĪBA?” un Ilgtspējas nedēļas atklāšana. Ilgtspējas nedēļas un izstādes mērķis ir aktualizēt tēmas, kas saistītas ar valsts un uzņēmumu attīstību ilgtspējīgā veidā, kā arī rosināt Latvijas sabiedrību pievērst lielāku uzmanību atbildīgai uzņēmējdarbības praksei un ilgtspējas principu ievērošanai, uzsverot personīgo atbildību.

- **4.jūnijā** norisinās konference “CSR ideju tirgus” par dažādiem ilgtspējas aspektiem vadošajiem uzņēmumu speciālistiem;
- **5. jūnijā**, pēc foruma “Latvija: ILGT-SPĒJA?”, notiek Ilgtspējas indeksa apbalvošanas ceremonija, kurā tiek godināti ilgtspējīgākie uzņēmumi Latvijā. Ilgtspējas indeksa ietvaros tiek apbalvoti 40 Latvijas uzņēmumi, kuri demonstrējuši atbildīgu un tālredzīgu uzņēmējdarbības pieeju un bijuši pietiekami drosmīgi, lai veiktu publisku sava snieguma novērtējumu. Jau otro gadu pēc kārtas augstākos rezultātus sasniedza AS Aldaris un AS Latvenergo. Ilgtspējas indeksā novērtējumu pilnībā veica 42 Latvijas uzņēmumi, kas novērtēja savu sniegumu attiecībā uz stratēģisko plānošanu, tirgus attiecībām, darba vidi, attieksmi pret vidi un vietējo kopienību. Dalībnieku vidū arī šogad bija mazs valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību īpatsvars.

Ilgtspējas nedēļu organizē Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūts, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība un Latvijas Darba devēju konfederācija.

5.jūnijā Saeima otrajā lasījumā pieņem apjomīgus grozījumus Darba likumā, kas paredz noteikt jaunus pienākumus, atbildību un tiesības gan darba ņēmējiem, gan darba devējiem. Likumprojekts ir papildināts ar vairākiem jauninājumiem, taču

pieņemtā likuma redakcija vēl joprojām neparedz izmaiņas attiecībā uz virsstundu darba apmaksu – vienu no tēmām, kas bija diskusiju krustpunktā, gatavojot šo likumprojektu iesniegšanai parlamentā. Arodbiedrības nepiekrīt apmaksas samazinājumam, kā bija iecerējuši darba devēji, un arī politiķi šobrīd nav gatavi bez abu pušu piekrišanas virzīt kādu jaunu virsstundu apmaksas modeli. Tāda pati situācija ir ar Darba likuma 110.pantu.

9. jūnijā Tiesu administrācijas sagatavotajā pārskatā par 2013.gadu lasām, ka saņemto darba lietu skaits tiesās, salīdzinot ar 2012.gadu, ir palielinājies par 44%.

9. jūnijā LPS, LBAS un LDDK vadība paraksta kopīgu vēstuli valsts augstākajām amatpersonām ar rosinājumu Latvijas pašvaldību vēlēšanas pielāgot Eiropas Parlamenta vēlēšanu ciklam un turpmāk tās rīkot vienā dienā reizi piecos gados, tādējādi palielinot iedzīvotāju aktivitāti Eiropas Parlamenta un pašvaldību vēlēšanās.

12. jūnijā Latvijas Republikas Ministru kabinets, LDDK un LBAS Nacionālās Trīspusējas sadarbības padomes (NTSP) laikā paraksta Memorandu par sadarbību Latvijas Prezidentūras Eiropas Savienības Padomē 2015. gadā sagatavošanā un norisē, lai pilnvērtīgi iesaistītu sociālos partnerus Prezidentūras īstenošanā. Parakstot memorandu, puses apņemas īstenot sadarbību ar sociālo partneru organizācijām nozaru, nacionālā un Eiropas Savienības līmenī, īstenot konsultācijas ar sociālajiem partneriem par Prezidentūras laikā aktuāliem jautājumiem, kas skar darba devēju un darbinieku intereses, Eiropas Savienības ekonomisko pārvaldību stratēģijas Eiropa 2020 ietvaros un sociālo dialogu un sadarboties Prezidentūras pasākumu kalendāra sagatavošanā un īstenošanā, kā arī veicināt Latvijas starptautisko atpazīstamību.

19. jūnijā Darba lietu trīspusējās sadarbības padomes (DLTSA) sēdē arodbiedrības, darba devēji un valsts puse vienojās diskusijas turpināt par arodbiedrībām tik svarīgo 68. un 110. Darba likuma pantu. Par iecerētajiem grozījumiem Darba likumā LDDK līdz jūlija beigām iesniegs savas Padomes lēmumu, jo viņi vēl neesot gatavi to sniegt.

25. jūnijā LBAS norāda, ka publiskajā telpā izskanējusi informācija par iespējamo darbinieku sodīšanu, ja tie saņem algas aploksnēs, ir nepārdomāta un sasteigta, neapsverot šāda lēmuma īstenošanas sekas. Ēnu ekonomikas īpatsvars Latvijā ir ļoti liels, tādēļ arodbiedrības pozitīvi vērtē lēmumu izveidot Ēnu ekonomikas apkaurošanas padomi, kurā arī sociālie partneri varēs sniegt savus ierosinājumus situācijas uzlabošanai. LBAS priekšsēdētājs Pēteris Krīgers norāda, ka, ņemot vērā darbinieku sodīšanas, “cīņa ar aploksņu algām nebūs sākta no pareizā gala, jo tā nenovērsīs cēloņus, kādēļ aploksņu algas rodas un kāpēc darba devējiem ir izdevīgi maksāt algas aploksnēs”.

9.-10. jūlijā LBAS organizē apmācību kursu arodbiedrību jauniešiem Liepājā Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekta ietvaros.

12. augustā LBAS, konsekventi uzturot spēkā viedokli par nepieciešamību mazināt PVN likmi pirmās nepieciešamības precēm, ierosina valdībai lemt par PVN samazināšanu Latvijā ražotajai pārtikai, kas stiprinātu Latvijas iekšējo tirgu un šobrīd būtu īpaši nepieciešams, ņemot vērā aktuālo ģeopolitisko situāciju un problēmas ārējos tirgos.

8.septembrī LBAS organizē Saeimas deputātu kandidātu priekšvēlēšanu diskusiju „Vai dzīvosim labāk?”. Galvenie diskusijas virzieni ir: kā palielināt Valsts budžeta ieņēmumu daļu, lai nodrošinātu priekšvēlēšanu programmā solītā izpildi un valsts izaugsmi?; kā nodrošināt iedzīvotāju labklājības pieaugumu, izmantojot nodokļu politikas instrumentus?; kāda būs pozīcija darbinieku tiesību nodrošināšanā, piemēram, Darba likuma normu uzlabošanā?

6.-9.oktobrī LBAS organizē konkurss Rīgas vidusskolu 11. un 12.klašu audzēkņiem „ZINI! Ne MINI!”. LBAS sadarbībā ar Rīgas vispārizglītojošo skolu karjeras konsultantu apvienību vēlas veicināt vispārizglītojošo skolu vecāko klašu audzēkņu izpratni par darba tiesībām un darba drošību, gatavojot viņus darba dzīvei. Četrus dienu konkursa maratonā piedalās 26 Rīgas vidusskolu komandas. Galveno balvu - karjeras dienu vienā no Latvijas vadošajiem ražošanas uzņēmumiem AS „Latvijas Finieris” - iegūst Rīgas 47. vidusskolas komanda.

7.oktobrī notiek LBAS Dzimumu līdztiesības padomes izbraukuma sēde, veltīta Cienīga darba dienai - tikšanās ar vadības un arodbiedrības pārstāvjiem pirmsskolas izglītības iestādē "Krimulda" un Siguldas pilsētas vidusskolā.

7. oktobrī Saeimas Sociālo un darba lietu komisija atkārtoti skata strīdīgos Darba likuma grozījumus, par kuriem nav vienojusies LBAS un LDDK, un nolēmj virzīt tos uz apspriešanu NTSP sēdē. NTSP ir plānota 17.oktobrī. LBAS neatbalsta LDDK un dažu deputātu priekšlikumu grozīt Darba likuma 68. pantu, samazinot piemaksas apmēru par virsstundu darbu un darbu svētku dienās no 100% uz 50%. Savukārt Darba likuma 110.pantā ir noteikts, ka darba devējs nevar uzteikt darbu darbiniekam – arodbiedrības biedram bez saskaņošanas ar arodbiedrību.

11.-12. oktobrī Pērnāvā, Igaunijā, notiek Baltijas arodbiedrību jauniešu forums, kurā piedalās LBAS dalīborganizāciju arodbiedrību jaunieši.

17. oktobrī notiek NTSP sēde, kurā LBAS atgādina politiķiem par viņu dotajiem solījumiem pirms vēlēšanām. NTSP darba kārtībā ir iekļauta vidēja termiņa un 2015.gada valsts budžeta apspriešana, kā arī ministriju iesniegtās Jaunās politikas iniciatīvas 2015., 2016. un 2017.gadam. LBAS norāda, ka Latvijā ir liels ēnu ekonomikas īpatsvars, tāpēc daudziem oficiālā darba samaksa ir kritiski zema. Drīzumā Latvijai noteikti ir jāīsteno priekšlikums par vienlaicīgu un ievērojamu minimālās algas, neapliekamā minimuma un atvieglojuma par apgādībā esošu personu paaugstināšanu, jo šāds solis nesamazinātu ienākumus valsts pamatbudžetā, sociālajā un pašvaldību budžetos, bet varētu tos pat palielināt. LBAS jau ilglaicīgi ir piedāvājusi šādu priekšlikumu, un priekšvēlēšanu solījumi liecināja, ka politiķi LBAS aicinājumu ir sadzirdējuši un piedāvā līdzīgus risinājumus.

20. oktobrī Ventspilī, galvenajā bibliotēkā, notiek LBAS reģionālā Informatīvā diena. Darba kārtībā: informācija par arodbiedrību aktualitātēm tautsaimniecības jautājumos; aktualitātes darba tiesību jautājumos - Darba likums, Arodbiedrību likums u.c., sociālo jautājumu aktualitātes. Piedalās Kurzemes arodbiedrību pārstāvji, LBAS priekšsēdētāja vietniece L. Marcinkēviča, jurists K. Rācenājs, speciāliste sociālajos jautājumos R. Porniece.

21. oktobrī LBAS notiek diskusija "Problēmas un risinājumi darba vidē balstītu mācību īstenošanā", apspriežot šī apmācību veida veiksmīgāku ieviešanu, īstenošanu un nākotnes risinājumus. Izglītotāji un sociālie partneri darba vidē balstītu mācību ieviešanu izvirza kā vienu no izglītības un nodarbinātības politikas prioritātēm. Darba vidē balstītas mācības paredz izglītības un darba vides tuvināšanu, lai sagatavotu nākotnes darbaspēku ar darba tirgus prasībām atbilstošām zināšanām, prasmēm un kompetencēm tautsaimniecībai būtiskās nozarēs, nodrošinot darba ņēmēju stabilitāti darba tirgū. Sākot ar 2013./2014. mācību gadu Latvijā sešs profesionālās izglītības iestādēs ir uzsākta darba vidē balstītu mācību īstenošana. Šajā laikā ir apzināta virkne problēmu, kuras nepieciešams risināt, vienojoties iesaistītajām pusēm.

23. oktobrī Saeima pieņem apjomīgus grozījumus Darba likumā, kas paredz noteikt jaunus pienākumus, atbildību un tiesības gan darba ņēmējiem, gan darba devējiem.

23. oktobrī Cēsīs, AS "Cata" kultūras namā, notiek LBAS reģionālā Informatīvā diena. Darba kārtībā: informācija par arodbiedrību aktualitātēm tautsaimniecības jautājumos; aktualitātes darba tiesību jautājumos - Darba likums, Arodbiedrību likums u.c., sociālo jautājumu aktualitātes. Piedalās Vidzemes arodbiedrību pārstāvji, LBAS priekšsēdētāja vietniece L. Marcinkēviča, jurists K. Rācenājs, speciāliste sociālajos jautājumos R. Porniece.

1. novembrī stājas spēkā Arodbiedrību likums, kas nosaka, ka turpmāk visas arodbiedrības tiks ierakstītas biedrību un nodibinājumu reģistrā. Arodbiedrību reģistrs turpmāk vairs netiks veidots.

4. novembrī Dobelē, novada domes zālē, notiek LBAS Informatīvā diena par aktualitātēm par arodbiedrību darbību tautsaimniecības, darba tiesību un sociālajā jomā - piedalās LBAS priekšsēdētāja vietniece L. Marcinkēviča, priekšsēdētāja vietnieks E. Baldzēns, sociālo jautājumu eksperte R. Porniece, jurists K. Rācenājs.

14. novembrī par godu Latvijas valsts proklamēšanas 96.gadadienai LBAS pasākumā „Labākā arodorganizācija 2014” apbalvo aktīvākos arodbiedrību jauniešus un arodorganizācijas. Uzrunu šajā pasākumā saka Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas (EESK) priekšsēdētājs Anrī Maloss, Latvijas Republikas labklājības ministrs Uldis Augulis un Latvijas Darba devēju konfederācijas prezidents Vitālijs Gavrilovs. Šī gada novitāte, veidojot pasākumu, bija LBAS dalīborganizāciju iespēja LBAS atzinības balvas pasniegšanai izvirzīt aktīvākos jauniešus, tie šogad ir četri. LBAS atzinības rakstu par mūža ieguldījumu arodbiedrību kustības stiprināšanā saņems ilggadējā bijusī AS "Valmieras Stikla

šķiedra" arodorganizācijas priekšsēdētāja Mudīte Virza. LBAS īpašu atzinību izsaka arī LBAS Jauniešu padomes aktīvistiem: Laurai Ābrāmai, Daigai Udrasei, Pēterim Kaļvam, Mārtiņam Mertenam, Evijai Kirikai, Mārtiņam Dunskim, Matijam Babrim, Andrejam Siliņam, Inesei Ziediņai. Balvu „Labākā arodorganizācija 2014” un LBAS atzinības rakstu šogad saņem 18 arodorganizācijas no visas Latvijas.

19. novembrī pēc Zviedrijas studentu arodbiedrības SACO aicinājuma LBAS Jauniešu padomes pārstāvji piedalās diskusijā „Ziemeļvalstu un Baltijas valstu sadarbības iespējas migrācijas jautājumos” Tallinā, Igaunijā. Sanāksmē piedalījās Zviedrijas, Norvēģijas, Somijas, Dānijas, Lietuvas un Igaunijas arodbiedrību jaunieši un studentu apvienību pārstāvji. No Latvijas piedalījās LBAS Jauniešu padomes pārstāvji - I.Freiborne (LBAS), M. Dunskis (LCA), P. Kaļva (LIZDA).

20. novembrī LBAS sniedz publisku pozitīvu vērtējumu valdības apņēmībai no 2015. gada 1. janvāra minimālo algu valstī paaugstināt no 320 eiro uz 360 eiro un iedzīvotāju ienākuma nodokli samazināt par 1%. Tomēr LBAS arī norāda, ka kopumā būtiskais jautājums par darba samaksas kāpumu publiskajā sektorā nav atrisināts. Turklāt Nacionālajā trīspusējās sadarbības padomē nav notikušas nopietnas sarunas par valsts budžetu. LBAS uzsver, ka skolotāju, zinātnieku, mediķu, policistu un kultūras darbinieku darba samaksa ir nesamērīgi zema un, ņemot vērā kaut vai tikai elektroenerģijas cenu celšanos 2015. gadā, šajās nozarēs strādājošo un viņu ģimeņu dzīves kvalitāte jūtami mazināsies.

26., 27., 28. novembrī notiek LBAS delegācijas vizīte Zviedrijas Arodbiedrību konfederācijā LO-Sweden: tikšanās ar Zviedrijas arodbiedrību kolēģiem no starptautiskā un darba departamentiem, pieredzes apmaiņas sanāksmes ar Zviedrijas Tirdzniecības darbinieku arodbiedrības vadību un Celtnieku arodbiedrības reģionālā arodcentra vadību, kā arī Karolinska slimnīcas kompleksa un Scania automobiļu ražotnes apmeklējums. Vizītes galvenais mērķis – uzlabota un papildināta sadarbības līguma oficiāla parakstīšana abu organizāciju vadības līmenī. LBAS delegācija: LBAS priekšsēdētājs P.Krīgers, Latvijas Tirdzniecības darbinieku arodbiedrības priekšsēdētāja M.Muceniece, Latvijas Celtnieku arodbiedrības projektu vadītājs M.Dunskis, LBAS eksperte ES politikas dokumentos un normatīvajos aktos N.Mickeviča, LBAS Ārējo sakaru koordinētāja A.Ābeltiņa

27.novembrī Stokholmā LBAS paraksta jaunu sadarbības līgumu ar Zviedrijas arodbiedrību konfederāciju LO-Sweden. 2006.gadā pēc LAVAL gadījuma tika jau parakstīts īpašs LBAS un LO-Sweden sadarbības līgums, kas vairāk attiecās uz informācijas apmaiņu un konsultēšanos ar arodbiedrībām, lai cīnītos pret sociālo dempingu. Abas arodbiedrību konfederācijas pēc laika vienojās, ka šis līgums ir samērā virspusējs, un sadarbība ir nepieciešama daudz ciešāka, tāpēc tika izlemts šo līgumu pārskatīt, uzlabot un no jauna parakstīt.

29. – 30. novembrī notiek LBAS dalīborganizāciju jauniešus izbraukuma seminārs "Arodbiedrību struktūru kapacitātes stiprināšana" (ESF projekta ietvaros). Piedalās LBAS Jauniešu padomes pārstāvji, LBAS eksperti, LBAS dalīborganizāciju arodbiedrību jaunieši.

5. decembrī notiek LBAS Dzimumu līdztiesības padomes sēde. Darba kārtībā: par projektu "Dzimumu līdztiesība ekonomisko lēmumu pieņemšanā - instruments ekonomiskās konkurētspējas un vienlīdzības veicināšanai" ar ES PROGRESS programmas atbalstu; par pētījumu "Sieviešu un vīriešu situācija uzņēmumos"; par ITUC/ PERC Sieviešu skolas norisi Tallinā š.g. oktobrī.

2015. gads

28. janvārī LBAS un dalīborganizāciju speciālisti tiekas ar Valsts kancelejas direktores vietnieci valsts pārvaldes un cilvēkresursu attīstības jautājumos, Valsts pārvaldes attīstības departamenta vadītāju Evu Upīti, lai apspriestu topošo Valsts dienesta likumu. Patlaban likumprojekts atrodas Saeimā pirms 2.lasījuma, un līdz 1.februārim ir jāiesniedz priekšlikumi. LBAS gatavos priekšlikumus un iebildumus Saeimas komisijai par likumprojektu „Valsts dienesta likums”, aicinot vēl diskutēt: par nepieciešamību konsultēties ar arodbiedrību, tās biedru atbrīvojot no darba; par profesionālo pilnveidi; par kritērijiem atbrīvošanai no darba; par dienesta attiecību izbeigšanu pārejošas darbnespējas laikā u.c.

26. un 27. februārī Rīgas Latviešu biedrības namā notiek LBAS organizēta starptautiska konference “Arodbiedrību loma ilgtspējīgas izaugsmes un kvalitatīvu darba vietu veidošanā”, kas ir viens no Latvijas prezidentūras ES Padomē pasākumiem. Konferencē piedalās ap 150 dalībnieku no ES dalībvalstu arodbiedrībām – ETUC dalīborganizācijām. Konferencē dalībnieki diskutē par kvalitatīvu darba vietu veidošanu, jauniešu nodarbinātību un brīvās darbaspēka kustības problēmām – šīs darba tirgus aktualitātes ir arī arodbiedrību kompetence un atrodas arodbiedrību interešu un ietekmes zonā. Īpaša uzmanība konferencē tiek veltīta Eiropas arodbiedrību kustības reālajai ietekmei un arodbiedrību kapacitātei. ETUC ģenerālsekretāre Bernadete Segola savā runā mūsdienu Eiropas līderus salīdzina ar autovadītājiem, kuri vienlaikus spiež kāju gan uz gāzes pedāļa, gan uz bremzēm, tā norādot uz acīmredzamo pretrunu, ka ES mudina valstis veikt investīcijas, lai nodrošinātu izaugsmi un radītu jaunas darba vietas, taču tajā pašā laikā uzstāj arī uz taupību, samazinājumiem un reformām, kas neizbēgami iznīcina izaugsmi un darba vietas. Tāpēc arodbiedrības neatkāpsies no savām prasībām izbeigt bargo taupību, lai tiktu veikti lielāki ieguldījumi un tiktu īstenotas kvalitatīvas reformas.

Dažādu valstu arodbiedrību līderi, eksperti un pārstāvji konferences gaitā atzīst, ka arodbiedrību kustība ES dalībvalstīs un reģionos saskaras ar ļoti atšķirīgu sociālā dialoga praksi, kas būtiski ietekmē arī šā dialoga efektivitāti. Konferences dalībnieki diskutē un iestājas par nepieciešamību veidot vienotu izpratni par mūsdienu arodbiedrību kustību un tās ietekmi ES līmenī gan trīspusējā, gan divpusējā sociālajā dialogā. Tiek atzīts, ka modernajā Eiropā, kad rodas aizvien jaunas darba formas, arodbiedrības nedrīkst baidīties no pārmaiņām, un tām ir jādomā arī par netradicionāliem veidiem, kā piesaistīt jaunus biedrus. Konferences gaitā liela uzmanība tiek pievērsta jauniešu nodarbinātībai.

5. martā Briselē LBAS priekšsēdētājs Pēteris Krīgers un eksperte Nataļja Mickeviča piedalās augsta līmeņa Eiropas konferencē par sociālo dialogu. Arodbiedrības ir gatavas un vēlas dot jaunu startu sociālajam dialogam. Šajā konferencē Eiropas Arodbiedrību konfederācijas (ETUC) ģenerālsekretāre Bernadete Segola uzsver, ka sociālais dialogs ir jāpilnveido Eiropas līmenī, lai tas tiktu labāk īstenots un lai ar to sasniegtu vairāk konkrētu rezultātu: “Tajā pašā laikā sociālajā dialogā valstu līmenī ir jālabo bojājumi, kurus radījušas “strukturālās reformas” un citas politikas, kas pieņemtas krīzes un tās pārvarēšanas laikā.” ETUC aicina uz sociālā dialoga atdzīvināšanu visos līmeņos, lai sociālie partneri tiktu vairāk iesaistīti ES ekonomikas pārvaldībā un ES politikas veidošanā, tā labvēlīgi ietekmējot nodarbinātību un darba tirgu, kā arī darba apstākļus un dzīves līmeni ES valstīs. Konferences dalībnieki aicina Eiropas Komisiju atbalstīt un veicināt autonomu sociālo dialogu nacionālajā un Eiropas līmenī, lai vairāk tiktu radītas kvalitatīvas darbavietas, tā nodrošinot katras valsts un visas ES izaugsmi kopumā.

Martā un aprīlī risinās LBAS 25. gadadienas pasākumi reģionos – Daugavpilī, Jelgavā, Valmierā, Liepājā –, godinot cilvēkus, kas šajos gados aktīvi darbojušies arodbiedrībā.

31. martā Rīgā, atzīmējot 30 gadus, kopš Eiropā tiek veidots sociālais dialogs, risinās sociālo partneru forums “Sociālā dialoga loma ekonomiskās izaugsmes un kvalitatīvu darba vietu nodrošināšanā”. Šis forums ir viens no Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē pasākumiem, kuru kopīgi organizē LDDK un LBAS. Analizējot labās prakses piemērus visā Eiropā, foruma mērķis ir rast risinājumus plašākai un efektīvākai sociālo partneru līdzdalībai un iesaistei ekonomiskās izaugsmes veicināšanā un darbavietu radīšanā visos līmeņos. Forumā dalībnieki, starp kuriem ir ES iestāžu un Latvijas valdības pārstāvji, LDDK, LBAS, kā arī citu Eiropas valstu darba devēju organizāciju un arodbiedrību vadītāji un ES līmeņa sociālie partneri, uzsver, ka sekmīgs sociālais dialogs ir ilgtspējīgas ekonomiskās attīstības un kvalitatīvu darbavietu radīšanas stūrakmens. Ministru prezidente Laimdota Straujuma forumā norāda, ka Eiropas ekonomikas uzlabošanā, investīciju

mobilizēšanā, kā arī aktuālo izaicinājumu risināšanā svarīga ir sociālo partneru pilnvērtīga iesaistīšanās politikas veidošanā un īstenošanā, uzsverot, ka tas nozīmē arī atbildības uzņemšanos gan par pārstāvēto nozari, gan par sabiedrības un ekonomikas attīstību kopumā. Eiropas Komisijas viceprezidents eiro un sociālā dialoga jautājumos Valdis Dombrovskis forumā uzsver, ka ekonomiskās izaugsmes veicināšana un kvalitatīvu darbavietu radīšana ir mērķi, kuru sasniegšanā sociālo partneru labai sadarbībai ir izšķiroša nozīme. V. Dombrovskis atzinīgi novērtē LDDK un LBAS gatavību, atvērtību un konstruktīvo pieeju kopējo mērķu sasniegšanas interesēs. Sociālo partneru forumā tiek pārrunātas un akceptētas rekomendācijas, kas adresētas starptautiskā, Eiropas, nacionālā un lokālā līmeņa lēmumu pieņēmējiem, lai veicinātu plašāku sociālā dialoga mehānismu izmantošanu visos līmeņos, tostarp arī nozaru un uzņēmumu līmenī. LDDK prezidents Vitālijs Gavrilovs, akcentējot darba devēju ieinteresētību sekmīga sociālā dialoga īstenošanā, atzīst, ka svarīgi ir veidot precīzus ilgtermiņa partnerības plānus, jo mērķu un precīzu to sasniegšanai veicamo uzdevumu definēšana ir vienīgais efektīvais darbības modelis. Savukārt LBAS priekšsēdētājs Pēteris Krīgers uzsver, ka Latvijā ir izveidots ļoti labs sociālā dialoga modelis, taču gan valdībai, gan arī sociālajiem partneriem ir kopīgi jādomā, kā šo modeli vēl pilnveidot, lai radītu jaunas tradīcijas un metodes, kas, izmantojot sociālo dialogu, Latvijā un citās ES valstīs ļautu sasniegt vēl labākus rezultātus visas sabiedrības interesēs. Foruma diskusiju dalībnieki arī atzīst, ka pagaidām vājākais sociālā dialoga posms Eiropā un daudzviet arī nacionālajā līmenī ir nozaru sociālais dialogs, kas kavē izveidot un noslēgt ģenerālvienošanās par vienotiem nosacījumiem darba vides, atalgojuma un citu jomu sakārtošanā. Arī Latvijā pagaidām sociālais dialogs visvājāk ir attīstīts nozaru līmenī, taču LDDK un LBAS pēdējos gadus ir pielikušas lielus pūliņus, aktīvi popularizējot atsevišķu nozaru labo praksi, lai veicinātu labākās pieredzes pārņemšanu arī citās tautsaimniecības nozarēs.

1. aprīlī Rīgā risinās Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas (EESK) darba ņēmēju grupas ārpuskārtas sanāksme “Sociālo ieguldījumu plānam Eiropā – Latvijas prezidentūras ieguldījums”, uz kuru ieradušies gandrīz visu Eiropas Savienības valstu pārstāvji. Sanāksmi vada EESK darba ņēmēju grupas prezidents Georgijs Dasis (*Georges Dassis*). Sanāksmes gaitā tiek uzsvērts, ka, lai Eiropa spētu sekmīgi pārvarēt ekonomisko krīzi, tai jāveic būtiski ieguldījumi ilgtspējīgu darba vietu izveidošanā un ekonomikas atbalstīšanā. LBAS priekšsēdētājs Pēteris Krīgers sanāksmes gaitā norāda, ka sociālajiem partneriem jāpanāk, lai finansējums no Eiropas stratēģisko investīciju fonda dotu pēc iespējas lielāku labumu darba ņēmējiem, labvēlīgi ietekmētu jaunu darba vietu radīšanu un nodrošinātu valstu ekonomikas kopējo izaugsmi, tāpēc ir svarīgi, lai par nākotnes projektiem lemtu eksperti, nevis politiķi. Ekonomiste Raita Karnīte sanāksmes dalībniekiem prezentē

pētījumus, kas atklāj, ka sociālie partneri, tostarp arodbiedrības, ES politikas dokumentos tiek pieminēti, taču tie netiek nosaukti tad, kad dokumentos tiek runāts par šo stratēģiju mērķiem un to īstenošanu. R. Karnīte uzsver, ka arodbiedrībām ir nepieciešams vairāk uzmanības pievērsts pārmaiņām darba tirgū, lai panāktu pēc iespējas lielāka darbinieku skaita iesaistīšanos arodbiedrībās un mainītu viedokli par arodbiedrībām, lai tās pamatoti tiktu novērtētas kā nodarbinātības izaugsmes veicinātājas. Apkopojot sanāksmes gaitā izskanējušos viedokļus, G. Dasis atzīst, ka algu samazināšana darbiniekiem nevis veicina valstu konkurētspējas palielināšanos, bet tikai pasliktina ekonomisko situāciju un provocē ekonomisko spriedzi: "Ir ļoti svarīgi, lai Latvija savas prezidentūras laikā Eiropas Savienības Padomē balstītos uz tām pamatvērtībām, uz kurām Eiropa ir dibināta. Tas ir miers, ekonomiskā un sociālā kohēzija, bagātību taisnīga sadale, kā arī sociālā dialoga ievērošana, lai pilsoņi varētu izteikt savu viedokli, izmantojot dažādu organizāciju starpniecību. Mūsu mērķis ir likt politiķiem saprast, ka tikai ar neoliberālismu un bargas taupīšanas paņēmieniem vien Eiropa tai izvirzītos augstos mērķus nevar sasniegt. Eiropai cita starpā ir nepieciešama arī saprātīga nodokļu politika, lai spētu izvairīties no nepatīkamajām sekām, kādas var radīt pārāk smags nodokļu slogs. ES valstu un visas ES konkurētspēja nav tik daudz saistīta ar algu lielumu, cik ar produktivitāti, kas izriet no moderno tehnoloģiju izmantošanas ražošanā, kā arī no spējas produkciju pārdot ne tikai tajā valstī, kur tā saražota, bet vismaz visas Eiropas mērogā. Tie, kuri domā, ka valsts un Eiropas konkurētspēju var veicināt, samazinot darbinieku algas un padarot strādājošos nabagākus, ļoti kļūdās. Savukārt, lai arodbiedrības būtu stipras, strādājošajiem ir jāstājas arodbiedrībās. Mana ilggadējā dzīves pieredze liecina, ka arodbiedrība ir stipra tad, kad tā ir tuva strādājošajiem. Cilvēkiem, kas iesaistījušies arodbiedrībā, ir svarīgi, lai organizācija spēj paveikt darba ņēmējiem būtiskas lietas, lai arodbiedrība, kas pārstāv un pauž daudzu viedokli, tiek uzklautāta un respektēta. Savukārt iemaksātās biedru naudas arodbiedrībām ne tikai nodrošina neatkarību un patstāvību, bet arī uzliek pienākumus piedāvāt savu biedru interesēm atbilstošus risinājumus. Nekur nav teikts, ka arodbiedrību pienākums būtu tikai protestēt un uz visu reaģēt ar noliedzošu "nē". Mēs – Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas darba ņēmēju grupa, kurā darbojas arī Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības pārstāvji – esam ietekmējuši Eiropas Komisijas lēmumus, jo esam pratuši labi argumentēt savus priekšlikumus, turklāt mūsu priekšlikumus daudzos gadījumos ir atbalstījušas ne tikai arodbiedrības, bet arī citi pilsoniskās sabiedrības pārstāvji. Panākumus Eiropas līmenī arodbiedrības var gūt tad, ja tām ir labi izstrādāti priekšlikumi, kas tiek pamatoti ar labiem argumentiem."

16. aprīlī notiek LBAS 25. gadadienai veltītā darba aizsardzības konference. Konferencē piedalās ap 80 pārstāvjiem no LBAS dalīborganizāciju sastāvā esošajām arodbiedrībām. Konferences sākumā tradicionāli ir piemiņas brīdis cietušajiem un bojā gājušajiem nelaimes gadījumos darbā. Par darba aizsardzības jomas attīstību LBAS darbības ceturtdaļgadsimtā stāsta LBAS darba aizsardzības eksperts Ziedonis Antapsons. Valsts darba inspekcijas direktors Renārs Lūsis informē par darba aizsardzības likumdošanas situāciju valstī un par sadarbību ar LBAS. Konferences dalībnieki uzklausa ekspertu un institūciju pārstāvju viedokļus par darba apstākļiem Latvijā 25 gados, par sadarbību ar sociālajiem partneriem, par individuālo aizsardzības līdzekļu pilnveidošanu, par arodslimību attīstības tendencēm 25 gados un profilakses pasākumiem to izskaušanā.

21. aprīlī LBAS Jauniešu padome organizē diskusiju “Arodbiedrību nākotne jauniešu rokās”.

27., 28.aprīlī Rīgā notiek Prezidentūras konference par darba aizsardzību - par rīcību, lai īstenotu aktivitātes, kas izriet no ES stratēģiskā ietvara par drošību un veselības aizsardzību darbā no 2014. līdz 2020.gadam. Konferencē piedalās Eiropas Komisijas Nodarbinātības ģenerāldirektorāta, Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūras, ES institūciju, starptautisko organizāciju, akadēmisko aprindu pārstāvji. Dalībnieku vidū ir gan darba devēju, gan darbinieku, gan valdību pārstāvji no ES dalībvalstīm, kandidātvalstīm un Eiropas Ekonomiskās zonas valstīm, arī LBAS priekšsēdētājs P.Krīgers un darba aizsardzības eksperti. Pēc konferences atklāšanas Eiropas arodbiedrību konfederācijas (ETUC) ģenerālsekretāres vietnieks Jozefs Ņemecs kopā ar LBAS priekšsēdētāju Pēteri Krīgeru LR labklājības ministram Uldim Augulim iesniedz ETUC petīciju par Kancerogēnu un mutagēnu Direktīvas pārskatīšanu, kā arī LBAS darba aizsardzības konferencē 16.aprīlī savāktos parakstus šīs petīcijas atbalstam.

28. aprīlī Eiropas arodbiedrības Rīgā atzīmē Starptautisko darbā bojā gājušo un savainoto strādnieku Piemiņas dienu. Šogad arodbiedrības īpaši piemin 150 000 cilvēkus, kuri Eiropas Savienībā miruši no profesionālajām vēža slimībām, jo Eiropas Komisija pārtrauca darbu pie Direktīvas, kas paredz aizsardzību no vēzi izraisošām vielām.

30.aprīlī LBAS, Mašīnbūves un metālapstrādes rūpniecības asociācija (MASOC) un profesionālo darba aizsarglīdzekļu izplatītājs SIA “GRIF” atklāj pilotprojektu profesionālās izglītības iestādēs “Esi Drošs – Esi Foršs!”, lai novērstu daudzos nelaimes gadījumus darbā jauniešu vidū un vērstu jauno darbinieku uzmanību uz darba aizsardzības problemātiku. Svinīga projekta atklāšana notiek Rīgas Valsts tehnikumā, piedaloties tehnikuma, Valsts darba inspekcijas (VDI), GRIF, LBAS un MASOC vadībai. Projekts

profesionālajās izglītības iestādēs “Esi Drošs – Esi Foršs!” risinās divās daļās - aprīlī un maijā, par godu Starptautiskajai darba aizsardzības dienai, atklās darba drošību popularizējošas plakātu galerijas 10 profesionālajās izglītības iestādēs. Savukārt septembrī notiks semināru cikls, demonstrējot modernu darba drošības aizsarglīdzekļu pielietošanu.

14.maijā Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība (LBAS) organizē ESF projekta starptautisku noslēguma konferenci „Veiktspējas stiprināšana arodbiedrību attīstībai”. Konferences pirmajā sesijā „ESF projekta „Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības administratīvās kapacitātes stiprināšana” ieguldījums arodbiedrību kapacitātē” ESF projekta vadītāja Liene Liekna informē par īstenotajām projekta aktivitātēm un biedru iesaisti tajās. Par ES normatīvo aktu un politikas dokumentu ekspertīžu ziņojumiem un to atgriezenisko saiti stāsta LBAS eksperte Nataļja Mickeviča. Konferencē jaunu grāmatu „Sociālā dialoga loks: arodbiedrību ieguldījums sociālā dialoga attīstībā Latvijā 2011. – 2015” prezentē tās autore Ilma Rugāja. Par arodbiedrību reģionālo kapacitāti stāsta LBAS Vidzemes reģionālā koordinatore Tatjana Andersone, par LBAS starptautisko kapacitāti - LBAS ārējo sakaru koordinētāja Ariadna Ābeltiņa. Ar projekta aktivitāšu dalībnieku aptaujas rezultātiem iepazīstina Pētījumu centra SKDS sociāli politisko pētījumu nodaļas vadītāja Ieva Strode. Konferences otrā sesija veltīta LBAS darbības SWOT analīzei un ārvalstu kolēģu pieredzei arodbiedrību tēla veidošanā un jaunu biedru piesaistē. Par situāciju ar arodbiedrību kapacitāti Eiropā informē ETUC konfederālais sekretārs Luca Visentini, par arodbiedrību darbu nozaru līmenī un jaunu biedru piesaisti stāsta Zviedrijas Tirdzniecības darbinieku arodbiedrības (HANDELS) organizatore Moa Neumane. Savukārt arodbiedrību iekšējās un ārējās komunikācijas problemātiku atklāj Ungārijas arodbiedrību konfederācijas LIGA komunikācijas departamenta vadītājs Peters Fīdlers un LBAS sabiedrisko attiecību speciāliste Sanita Birkenfelde. Pieredzē par pakalpojumu ietekmi uz arodbiedrību vajadzībām dalās Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības (LIZDA), Arodbiedrības ENERĢIJA un Tirdzniecības darbinieku arodbiedrības (LTDA) pārstāvji.

14. maijā Rīgā, Latviešu biedrības nama Zelta zālē jau desmito reizi notiek LBAS 25 gadiem veltītais sociālās partnerības pasākums „Sadarbības partneris”. Tajā tiek apbalvoti LBAS un tās dalīborganizāciju izcilākie sadarbības partneri – darba devēji, kas sevi pierādījuši gandrīz visa gadsimta ceturkšņa garumā. LBAS sadarbības partnera balvu - lielo ozolzili - par ilggadēju sadarbību ar arodbiedrību un izcilu ieguldījumu sociālā dialoga attīstībā saņēma 18 darba devēji, vairāki sadarbības partneri, arī mediju un valsts iestāžu pārstāvji saņēma LBAS pateicības balvas.

No 30.maija Ženēvā, Šveicē, notiek SDO Starptautiskās darba konferences 104.sesija. Komitejas par pāreju no neformālās ekonomikas uz formālo darbā piedalās LBAS eksperte N.Mickeviča. Eiropas valstu viedokli koordinē Latvijas Labklājības ministrija. Konferencē strādā četras komitejas: „Pāreja no neformālās uz formālu ekonomiku,” „Mazie un vidējie uzņēmumi un nodarbinātības radīšana”, „Sociālā aizsardzība” un tradicionālā Standartu piemērošanas komiteja. Komitejā „Pāreja no neformālās uz formālu ekonomiku” pabeidz darbu pie rekomendācijas teksta. Rekomendāciju pieņem konferences plenārsēdē 12.jūnijā, un tas ir pirmais vispasaules vienošanās dokuments, kas ir veltīts neformālās ekonomikas jautājumam.

No 5. līdz 7. jūnijam Rīgā risinās starptautisks arodbiedrību jauniešu forums “Arodbiedrību jauniešu līdzdalības stiprināšana lēmumu pieņemšanā Eiropas un nacionālajā līmenī”. Jaunie arodbiedrību līderi no Spānijas, Beļģijas, Itālijas, Somijas, Zviedrijas, Polijas, Ungārijas, Francijas, Lietuvas, Igaunijas un Latvijas dalās labajā praksē un diskutē par jauniešu līdzdalības iespējām arodbiedrību kustībā, nodarbinātību un starptautiskās sadarbības uzlabošanu problēmu risināšanā.

11. jūnijā notiek Ilgtspējas indeksa apbalvošanas ceremonija un LBAS balvas "Sociālā dialoga līderis" pasniegšana. LBAS speciālbalvu "Sociālā dialoga līderis 2014" saņem AS "Latvenergo".

15. jūnijā notiek LBAS, Latvijas Darba devēju konfederācijas un Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras rīkotā preses konference par darba nodokļu jautājumiem. Visas organizācijas aicina valdību un Finanšu ministriju ievērot spēkā esošās vienošanās nodokļu politikas jomā. LBAS priekšsēdētājs Pēteris Krīgers uzsver: “Piedāvājums par diferencētā neapliekamā minimuma ieviešanu nerisina situāciju mazo algu saņēmējiem, nepaaugstina viņu ienākumus. Gluži otrādi, daļai strādājošo darba samaksa pat samazināsies vai arī šo naudu viņi saņems tikai pēc pusotra gada. Tas ir sociāli netaisnīgi un tikai palielinās spriedzi sabiedrībā, neradot labumu cilvēkiem, kuriem tas tiešām būtu vajadzīgs. Tāpat mēs, līdzīgi kolēģiem no darba devēju organizācijām uzskatām, ka nepieciešams samazināt iedzīvotāju ienākuma nodokli, un esam gatavi par to turpināt diskusiju valdībā.”

7. augustā LBAS vadība un lielāko nozaru pārstāvji tiek ar Latvijas Valsts prezidentu Raimonu Vējoni. Sarunas galvenās tēmas - nodokļu politika, darbiniekiem svarīgo Darba likuma normu saglabāšana un sociālā dialoga izaicinājumi, tostarp, LBAS iniciatīva par nodokļu atlaidēm koplīgumā paredzētajām sociālajām garantijām, kā arī izglītības un veselības aprūpes nozaru problēmjautājumi. Valsts prezidents sarunā atzīst, ka tur, kur ir labs sociālais dialogs, tur arī notiek virzība uz priekšu. Viņš atzīmē, ka sociālais

dialogs ir ļoti nepieciešams, lai veidotu kopīgu izpratni par dažādiem jautājumiem. R. Vējonis atzinīgi novērtē LBAS iniciatīvu par nodokļu atlaidēm koplīgumā paredzētajām sociālajām garantijām un norāda, ka valstij ir jārada un jāmeklē iespējas, kā darba devējus stimulēt uz darbiniekiem labvēlīgākas situācijas radīšanu darbavietā.

Augusta otrajā pusē finišē LBAS Pludmales volejbola Lielās balvas izcīņa. Šogad to izcīna Latvijas Lauksaimniecības un pārtikas rūpniecības darbinieku arodbiedrības "Cēsu alus" arodorganizācijas komanda.

2. septembrī valdības sociālie partneri – LDDK un LBAS – nosūta vēstuli Valsts prezidentam, paužot savu nostāju par 2016.gada valsts budžeta veidošanas procesu un aicinot Valsts prezidentu savu pilnvaru robežās pievērst īpašu uzmanību tam, lai nākamā gada valsts budžeta īstermiņa risinājumi negrautu Latvijas kā ekonomiski spēcīgas ES dalībvalsts ilgtspējīgu attīstību un labvēlīgu sociālo apstākļu radīšanu. LDDK un LBAS atkārtoti vērš uzmanību uz to, ka Ministru kabineta apstiprinātais 2016.gada valsts budžeta projekts nevieš pārliecību par uzņēmējdarbības vides, konkurētspējas un investīciju klimata uzlabošanu Latvijā. Gluži pretēji – tas rada bažas par izmaiņām nodarbinātībā, ēnu ekonomikas priekšrocību stiprināšanos un investīciju klimata pasliktināšanos. Sociālie partneri uzsver, ka valdības piedāvātie risinājumi fiskālās telpas paplašināšanai un šķietamai nevienlīdzības mazināšanai ir pretrunā ar valdības deklarāciju un Finanšu ministrijas parakstīto Nodokļu politikas stratēģiju 2015.-2017.gadam, tādējādi neveicina uzticēšanos lēmumu pieņēmējiem un politikas prognozējamībai.

10. septembrī Lietuvas arodbiedrības Viļņā organizē protesta akciju „Nē – verdzībai darbavietā”. Protesta akcijā piedalās arī Latvijas arodbiedrību pārstāvji. Protesta akcija, kuras mērķis ir iestāties pret valdības centieniem mazināt darbinieku garantijas, liberalizējot darba attiecības un ierobežojot arodbiedrību tiesības, sākas pie Lietuvas Parlamenta ēkas Viļņā un turpinās ar plašu gājienu. Vienlaicīgi ar protesta akciju Viļņā notiek Latvijas arodbiedrību pikets Rīgā pie Lietuvas vēstniecības. Tā laikā Lietuvas vēstniecības pārstāvim tiek nodota LBAS atbalsta vēstule Lietuvas arodbiedrībām, kas adresēta Lietuvas Valsts prezidentei, Seimam, valdībai un Lietuvas vēstniekam Latvijā.

11.-13. septembrī Rīgā notiek LBAS organizēts 16.Baltijas arodbiedrību jauniešu forums "Izglītība un kvalitatīvas darba vietas Baltijas valstīs". Piedalās 30 arodbiedrību jaunieši no Latvijas, Igaunijas un Lietuvas arodbiedrībām. Baltijas arodbiedrību jaunieši apvieno spēkus, lai diskutētu un rastu risinājumus jauniešu nodarbinātības uzlabošanai Baltijas valstīs - strādā darba grupās, izstrādā rekomendācijas, lai pievērstu visu triju Baltijas

valstu nacionālo arodbiedrību konfederāciju vadību uzmanību izstrādātajiem ieteikumiem.

18. septembrī LBAS un LDDK dodas vizītē pie Valsts prezidenta R.Vējoņa. Valsts prezidents, uzklusot sociālo partneru argumentus par valdības iecerētajām nodokļu politikas izmaiņām un valsts budžeta plānošanu kopumā, atzina, ka valdības dialogs ar sociālajiem partneriem ir bijis nepilnīgs.

2015.gada septembrī, oktobrī – LBAS vadības sarunas ar Saeimas frakcijām par valsts budžeta veidošanas jautājumiem.

22. septembrī Marseļā notiek ETUI apmācību kurss par TTIP, TISA, CETA un REFIT ietekmi uz ES uzņēmumiem un darbinieku iesaisti.

Apmācību kursā piedalās LAB "Enerģija" pārstāvis jurists J. Mucenīks un LBAS eksperte N. Mickeviča.

28. septembrī Finanšu ministrijā pirmo reizi sanāk darba grupa par koplīguma sociālo garantiju neaplikšanu ar papildu nodokli. Sarunās piedalās Finanšu ministrijas, LDDK, LBAS, LM un VID pārstāvji. LBAS pārstāv priekšsēdētāja vietnieks E. Baldzēns un Latvijas Dzelzceļnieku un satiksmes nozares arodbiedrības priekšsēdētāja vietnieks A. Muhlinkins.

29. septembrī - 3. oktobrī Parīzē notiek Eiropas arodbiedrību konfederācijas (ETUC) 13.kongress. Kongresa devīze: „Taisnīga sabiedrība - kvalitatīvas darba vietas un darbinieku tiesības”. Kongresā piedalās 500 valstu arodbiedrību delegāti, arī LBAS delegācija, - apmēram 90 valstu arodbiedrību organizācijas no 39 Eiropas valstīm, 10 Eiropas nozaru arodbiedrību federācijas un īpaši viesi no Eiropas institūcijām. Kongresā nobalso par jaunu politiku un prasībām par: ekonomikas atveseļošanu; kvalitatīvām darbavietām taisnīgākai sabiedrībai; spēcīgāku ES ekonomikas politikas koordināciju, īpaši eirozonā. Kongresa delegāti pieņem Parīzes manifestu; "Rīcības programmu 2015-2019".

5. - 8. oktobrī LBAS sadarbībā ar Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamenta Izglītības pārvaldi un Rīgas vispārīzglītojošo skolu karjeras konsultantu apvienību organizē informatīvās dienas un konkursu „Zini! Ne mini!”, kurā piedalās Rīgas vispārīzglītojošo skolu 10. – 12.klašu audzēkņu izveidotās 36 komandas no 35 Rīgas vidusskolām. Pirmo vietu iegūst Puškina liceja komanda.

9. oktobrī LBAS organizē ekspertu diskusiju “Tautsaimniecības attīstībai labvēlīga nodokļu politika vai sabalansēts budžets?”. Diskusijā piedalās: Eiropas Parlamenta deputāts Roberts Zīle, Rīgas Ekonomikas augstskolas asociētais profesors, Ilgtspējīga biznesa centra direktors Arnis Sauka, AS

"Latvijas Finieris" padomes priekšsēdētājs Uldis Biķis, Latvijas Biznesa savienības Padomes priekšsēdētāja Elīna Egle, LBAS priekšsēdētājs Pēteris Krīgers un LBAS priekšsēdētāja vietnieks Egīls Baldzēns. Diskusijas dalībnieki vairāk pievērsās sekām - par valsts budžeta/nodokļu politikas ietekmi uz dažādām sfērām, tostarp, uz nodarbinātību, ēnu ekonomiku, uzņēmējdarbību, tautsaimniecību u.c., un kā būtu jārikojas, lai valstiskā mērogā tiešām varētu runāt par tautsaimniecības attīstību un labklājības pieaugumu. Eksperti analizēja situāciju un ieteica, kādas korekcijas nepieciešamas, lai veidotu sabalansētu budžetu, bet ne uz tautsaimniecības izaugsmes rēķina.

19.-21.oktobrī Tbilisi, Gruzijā, notiek ITUC/PERC stratēģiskā sanāksme, gatavojoties PERC Ģenerālajai asamblejai decembrī, Briselē: programmatisko dokumentu izstrāde, diskusijas par organizācijas mērķiem, darba organizāciju. Piedalās LBAS priekšsēdētājs P. Krīgers.

22. oktobrī notiek LBAS Dzimumu līdztiesības padomes izbraukuma sēde AS "Spodrība", Dobelē: diskusija ar uzņēmuma vadību un arodkomitejas pārstāvjiem, iepazīšanās ar uzņēmumu.

28. oktobrī ES mājā, Rīgā, notiek paneldiskusija „Kvalitatīvs darbs, darbaspēka vajadzības un arodbiedrību loma”. Valsts darba inspekcijas, privātā sektora arodbiedrību un darba devēju pārstāvji dalās ar labo praksi un pārdomām par mūsdienu arodbiedrību lomu, stratēģiju, pakalpojumiem un aktivitātēm darbinieku pārstāvēšanā un atbalstīšanā jaunajā darba tirgus kontekstā.

3. novembrī LBAS notiek grāmatas “Arodbiedrību likums ar komentāriem” svinīgā atvēršana. Grāmatas autori ir LBAS Eiropas tiesību un politikas dokumentu eksperte Nataļja Mickeviča un LBAS jurists Kaspars Rācenājs. Pasākumā piedalās Labklājības ministrijas Darba attiecību un darba aizsardzības politikas departamenta direktors Māris Badovskis, Uzņēmumu reģistra juridiskās nodaļas vadītāja vietniece Laima Letiņa, konstitucionālo tiesību eksperts Edgars Pastars, LBAS priekšsēdētājs Pēteris Krīgers un grāmatas autori.

4. novembrī Latvijas Lauksaimniecības universitātē, Jelgavā notiek LBAS organizēta paneldiskusija „Kvalitatīvs darbs, darbaspēka vajadzības un arodbiedrību loma”. Diskusijas dalībnieki un viesi diskutē par kvalitatīva darba nozīmi, rādītājiem un izaicinājumiem Latvijā, Latvijas darbinieku vajadzībām, kā arī arodbiedrību iespējām pielāgoties darba tirgus izaicinājumiem un atbildēt uz biedru vajadzībām.

6. novembrī LBAS konkursa Rīgas vidusskolēniem "Zini! Ne mini!" uzvarētāji - Puškina liceja un Rīgas 51. vidusskolas skolēni - LBAS organizētajā Karjeras dienā viesojas Rīgas lidostā.

12. novembrī LBAS pasākumā "Labākā arodorganizācija 2015" apbalvo labākās uzņēmumu un iestāžu arodbiedrības un aktīvākos jauniešus. 13 LBAS dalīborganizācijas LBAS balvai izvirzīja 21 arodorganizāciju un 3 aktīvākos jauniešus.

27. novembrī Igaunijas arodbiedrību konfederācijas EAKL kongresā piedalās LBAS priekšsēdētājs P. Krīgers. Par EAKL priekšsēdētāju atkārtoti ievēl Pēpu Petersonu.

15. decembrī Briselē notiek Viseiropas Reģionālās padomes (PERC) Ģenerālā asambleja. Sanāksmē piedalās vairāk nekā simt divdesmit arodbiedrību pārstāvji no visas Eiropas, arī LBAS pārstāvis. Asambleja apstiprina ziņojumu par paveikto darbu, diskutē par programmu nākamajam periodam un ievēl jauno vadības komandu. Par jauno PERC prezidentu vienbalsīgi ievēl Irakliju Petriašvili, Gruzijas Arodbiedrību konfederācijas priekšsēdētāju.

2016. gads

19. janvārī Ministru kabineta sēdē tika apstiprinātas "Darba aizsardzības politikas pamatnostādnes 2016.–2020.gadam". Apstiprināšana noslēdza pamatnostādņu izstrādes posmu, kurā aktīvi piedalījās ar Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības pārstāvji. Dokumentā, balstoties uz iepriekšējo gadu pētījumiem, ir norādīts uz pirmreizējo arodslimnieku skaita palielināšanos. Arī darba vides riski pēdējo gadu laikā būtiski mainījušies, sāk dominēt psihoemocionālie riski, ķīmisko vielu un maisījumu ietekme, ergonomiskie riski.

21. janvārī Briselē norisinājās pirmā Eiropas sociālo partneru pārrunu „Aktīva novecošana un paaudžu solidaritāte” tikšanās. Pārrunās LBAS pārstāvēja Eiropas tiesību un politikas eksperte Nataļja Mickeviča.

25. janvārī valdības sociālie partneri - LBAS un Latvijas Darba devēju konfederācija (LDDK) tikšanās laikā ar Ministru prezidenta amata kandidātu Māri Kučinski valdības deklarācijas veidošanas procesā vienojas par kopīgām turpmākā darba prioritātēm: sociālā dialoga stiprināšana, Latvijas uzņēmējdarbības attīstība, konkurētspējas veicināšana un investīciju piesaiste.

27. janvārī LBAS Valde akceptē vairākus priekšlikumus topošajai valdības Deklarācijai: sadaļās par tautsaimniecības stiprināšanu, reformām veselības aprūpē, valsts drošību un nacionālo identitāti, demogrāfiskās situācijas

uzlabošanu, ģimenes dzīves kvalitāti un sociālo nodrošinājumu, reformām izglītībā un zinātnē.

29. februārī Ministru kabineta komitejā vērtē likumprojektu „Grozījumi Darba likumā”, kurā paredzētas izmaiņas Darba likuma 75.pantā – par solidārās atbildības ieviešanu apakšuzņēmēju ķēdēs. Diemžēl šajā likumprojektā nav ņemti vērā LBAS un Latvijas Celtnieku arodbiedrības jau gadiem izteiktie priekšlikumi par solidārās atbildības ieviešanu visā apakšuzņēmēju ķēdē, lai maksimāli aizsargātu darbiniekus.

3. martā LBAS aicina dalīborganizācijas līdz 8.martam iesniegt priekšlikumus darba tiesisko attiecību regulējuma uzlabošanai, lai līdzsvarotu darbinieku un darba devēju intereses. Iemesls - Ārvalstu investoru padome (FICIL) nākusi klajā ar piedāvājumu ierobežot vairākas darbinieku tiesības Darba likumā, kas realitātē nozīmētu arī strādājošo darba samaksas samazināšanos.

7. martā Latvijas Celtnieku arodbiedrība organizē konferenci „Solidārā atbildība Latvijā”, kurā tiek analizēti biežākie darba tiesību pārkāpumi ēku un infrastruktūras būvniecībā un pārspriesta nepieciešamā rīcība, lai solidāro atbildību ieviestu būvniecības jomā Latvijā.

10.,11. martā Jūrmalā notiek Baltijas arodbiedrību sieviešu kustības organizatoru sanāksme. Par situāciju Lietuvā vēsta arodbiedrību centru “Solidarumas” un LPSK sieviešu kustības aktīvistes, Igaunijas situāciju raksturo Igaunijas arodbiedrību konfederācijas EAKL pārstāves, par Latvijas aktuālo informāciju stāsta LBAS ekspertes. Pasākums notiek ar Frīdriha Eberta fonda Latvijā atbalstu.

23.martā - lai uzlabotu pašvaldību, darba devēju, arodbiedrību un izglītības iestāžu sadarbību nākotnes darbaspēka plānošanā un apmācībā, LBAS sadarbībā ar Frīdriha Eberta fondu organizē reģionālo diskusiju Rēzeknes tehnikumā „Darba tirgus vajadzības - kvalitatīvu prakšu un darba vidē balstītu mācību loma”. Rēzeknes pilsētas domes, izglītības iestāžu, arodbiedrību un darba devēju pārstāvji dalās ar labo praksi un pārdomām par sadarbību nākotnes darbaspēka plānošanā un apmācībā, kvalitatīvu prakšu, darba vidē balstītu mācību lomu darba tirgus vajadzību nodrošināšanā.

5. aprīlī notika LBAS Darba aizsardzības komisijas sanāksme, kurā piedalījās arī Valsts darba inspekcijas (VDI) vadība. Darba kārtībā bija VDI un LBAS Vienošanās par sadarbību izpildes gaita. Sanāksmes dalībnieki nolēma: Vienošanās izpildes gaitu atzīt par apmierinošu; pieņemt zināšanai VDI informāciju par ESF projekta „Uzlabot darba drošību, it īpaši bīstamo nozaru uzņēmumos” īstenošanas noteikumus un arodbiedrību līdzdalību

projektā; LBAS Darba aizsardzības komisijai sagatavot priekšlikumus grozījumiem valsts normatīvos aktos uzticības personu darbības veicināšanai.

18. aprīlī LBAS un Latvijas Veselības un sociālās aprūpes darbinieku arodbiedrība (LVSADA) aicina uz preses konferenci, kurā piedalās: LBAS priekšsēdētājs Pēteris Krīgers, LVSADA priekšsēdētājs Valdis Keris, Latvijas Ārstniecības un aprūpes darbinieku arodsavienības priekšsēdētāja Daina Brūvele, Latvijas Slimnīcu biedrības valdes priekšsēdētājs Jevgeņijs Kalējs, Rīgas Dzemdību nama vecmāte, Latvijas Pašvaldību darbinieku arodbiedrības pārstāve Ilze Ansule. Lai gan atskan nopietni brīdinājumi, ka, nespēja nodrošināt pienācīgu veselības aprūpi ir jāuztver kā apdraudējums Latvijas drošībai, tomēr ir spēki, kas vēlas padarīt Latviju aizvien nedrošāku un iedzīvotājiem nedraudzīgāku.

19. aprīlī LBAS valde pieņem vienbalsīgu lēmumu: rīkot akciju – tautas sapulci “Par cienīgu darbu veselību un izglītību Latvijā” 1.maijā plkst. 12.00, Rīgā, Doma laukumā. Pievērst nopietnu uzmanību katastrofālajai situācijai veselības aprūpē aicināja Latvijas Veselības un sociālās aprūpes darbinieku arodbiedrība (LVSADA), un šim aicinājumam atsaucās visas LBAS dalīborganizācijas.

22. aprīlī LBAS sadarbībā ar AS “Cēsu alus” vadību un arodorganizāciju un VUGD amatpersonu un darbinieku LAKRS arodorganizāciju organizē kopīgu talku, un Latvijas sakopšanas talkā strādā Cēsīs, Eduarda Veidenbauma dzimtas mājās “Glāzniekos”. Talkā piedalās LBAS vadība un speciālisti, AS “Cēsu alus” darbinieki, VUGD amatpersonu un darbinieku LAKRS arodorganizācijas pārstāvji un LBAS dalīborganizāciju pārstāvji.

26. aprīlī LBAS organizē ikgadējo Starptautiskajai darba aizsardzības dienai veltītu konferenci, kas šogad notiek ar moto “Stress darba vietās – kolektīvs izaicinājums” un “Darba vietas visiem vecumiem”. Konferences plenārsesijas tēmas ir: ES arodbiedrību aktuālie jautājumi darba aizsardzībā; aktīvās novecošanās stratēģija ilgākam un labākam darba mūžam; darba aizsardzības situācija valstī, 2016. gada ieceres un izaicinājumi; arodveselības jaunie izaicinājumi; stresa izraisītās arodslimības un gados vecāku darbinieku veselības indikācijas; jaunumi invaliditātes noteikšanā 2016.gadā un invalīdu rehabilitācijas iespējas.

1. maijā Rīgā, Doma laukumā LBAS organizē tautas sapulci “Par cienīgu darbu, veselību un izglītību Latvijā”. Tajā piedalās ap 3000 cilvēku. Pievērst nopietnu uzmanību katastrofālajai situācijai veselības aprūpē aicināja Latvijas Veselības un sociālās aprūpes darbinieku arodbiedrība (LVSADA), un šim aicinājumam atsaucās visas LBAS dalīborganizācijas. Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība (LIZDA) aicināja savus biedrus

atbalstīt pasākumu, jo izglītības un zinātnes nozarē ir daudz neskaidrību un neatrisinātu problēmjautājumu, kas skar gan darbinieku cienīgu atalgojumu, gan izglītības un zinātnes kvalitāti. Tautas sapulcē vēl uzstājās vairāku arodbiedrību pārstāvji – Ārstniecības un aprūpes darbinieku arodsavienības, Kultūras darbinieku arodbiedrību federācijas, Pašvaldību darbinieku arodbiedrības un Tirdzniecības darbinieku arodbiedrības.

12. maijā Saeima pieņem grozījumus Darba likumā, Valsts prezidents tos izsludina 26.maijā. Grozījumi Darba likumā stājas spēkā šī gada 9. jūnijā. Grozījumos Darba likuma 14.pants ir izteikts jaunā redakcijā, likums papildināts ar jaunu 14.¹, 14.², 75.²pantu, kā arī likums papildināts ar informatīvo atsauci uz Eiropas Savienības direktīvām.

19. maijā Rīgā notiek LBAS organizēts forums "LBAS paveiktais un darbi nākotnē".

26. maijā NTSP Budžeta un nodokļu politikas apakšpadome vienojas par iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojuma ieviešanu vienai no koplīgumā noteiktajām darbinieku sociālajām garantijām – ēdināšanas izdevumiem. To plānots ieviest no 2017.gada, un likumprojekts par šīs nodokļu atlaides koplīguma garantijai ieviešanu tiks pievienots 2017.gada valsts budžeta paketei. Atvieglojumu attiecinās uz darbaspēka nodokļiem (IIN un VSAOI) un uz ēdināšanas pakalpojumiem – labumiem, kas personai pienākas papildus darba algai. Labumu neieskaitīs minimālajā valsts obligāto sociālo iemaksu objektā un neattiecinās uz personu ienākumiem, par kuriem maksā speciālus nodokļus (MU). Diemžēl šī nodokļu atlaide koplīguma garantijai neattieksies uz publisko pārvaldi un uz valsts un pašvaldību kapitālsabiedrībām, lai gan darba grupā par koplīgumā noteikto sociālo garantiju neaplikšanu ar papildu nodokli bija vienošanās par pretējo. Par šādu Finanšu ministrijas piedāvājumu bija pārsteigtas gan arodbiedrības, gan darba devēji.

No 30. maija līdz 7. jūnijam Ženēvā, Šveicē - Starptautiskās Darba konferences 105.sesijā un komiteju darbā piedalās LBAS Eiropas tiesību un politikas dokumentu eksperte N. Mickeviča.

9. jūnijā otro gadu Ilgtspējas indeksā LBAS pasniedz speciālbalvu "Sociālā dialoga līderis", un šogad to saņem SIA "Cemex". Pagājušajā gadā LBAS speciālbalvu saņēma AS "Latvenergo". Ilgtspējas indekss ir stratēģisks vadības instruments, kas jau septīto gadu palīdz uzņēmumiem diagnosticēt savas darbības ilgtspēju un atbildības līmeni, vienlaikus sniedzot sabiedrībai, valsts un nevalstiskajām organizācijām objektīvus kritērijus, lai uzslavētu un atbalstītu tālredzīgākos un atbildīgākos Latvijas uzņēmumus.

10. jūnijā Ministru prezidenta Ēnu ekonomikas apkarošanas padomes sēdē ir apstiprināts ēnu ekonomikas apkarošanas plāns. Tajā iekļauti arī vairāki LBAS sniegtie priekšlikumi. LBAS priekšlikumi ir iekļauti divās plāna sadaļās. Vienā no tām - "Efektīva nodokļu politika" - iekļauta iespēja darbiniekiem nodrošināto un koplīgumā noteikto sociālo garantiju, kas saistītas ar darbinieku ēdināšanu, attiecināt uz uzņēmuma saimnieciskās darbības izmaksām, nepiemērojot papildus darbaspēka nodokļus. Sadaļā "Kompleksi risinājumi ēnu ekonomikas mazināšanai visvairāk skartajās nozarēs" plānots noteikt minimālo atalgojuma līmeni būvniecības nozarē, izmantojot ģenerālvienošanos vai ieviešot references atalgojuma līmeņus ar normatīvā regulējuma palīdzību.

16. jūnijā Lietuvas arodbiedrības organizē protesta akciju pret jauno liberālo sociālo modeli un pret darbinieku tiesību mazināšanu Darba likumā. Akcijā piedalās arī LBAS delegācija ar priekšsēdētāju P. Krīgeru priekšgalā.

18. jūnijā Eiropas Arodbiedrību konfederācijas (ETUC) izpildkomiteja pieņem jaunu Rīcības plānu. Tas tiks īstenots, balstoties uz īpašām rezolūcijām, kampaņām, pārrunām un darbībām, saskaņā ar noteiktajiem mērķiem. Dzimumu līdztiesības princips tiks integrēts visās politikas jomās un Rīcības plāna darbībās.

27. jūnijā Briselē Eiropas Arodbiedrību konfederācijas (ETUC) ģenerālsēkretārs Luka Visentini Eiropas Komisijas vadības birojā paraksta paziņojumu par jaunu sākumu stipram sociālajam dialogam. Paziņojums attiecas arī uz Eiropas nozaru arodbiedrībām un darba devēju organizācijām, un iedrošina tās veicināt sociālo dialogu un nodrošināt līgumu īstenošanu visās ES dalībvalstīs. Minēto paziņojumu paraksta arī EK Viceprezidents Valdis Dombrovskis, Nīderlandes Prezidentūras ES Padomē vadība, BusinessEurope ģenerāldirektors, CEEP (publiskā sektora darba devēji) vadība un UEAPME (MVU) vadība.

27. augustā ar intrigējošu 3. kārtas turnīru noslēdzas LBAS 2016. gada lielās balvas izcīņa pludmales volejbolā. Ceļojošais kauss vēl gadu atradīsies LLPNA "Cēsu alus" arodkomitejā.

No 2. līdz 4. septembrim Viļņā, Lietuvā, notiek 17. Baltijas arodbiedrību jauniešu forums, kurā piedalās arodbiedrību jaunieši no Lietuvas, Latvijas un Igaunijas. Forumā mērķis ir apzināt Baltijas valstu problēmas darba tirgū, kā arī arodbiedrību līdzšinējo pieredzi kvalitatīvu darba vietu nodrošināšanā, migrācijas izaicinājumos, meklēt risinājumus jaunu biedru piesaistē.

6. septembrī Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes (NTSP) sēdē LBAS atkal atgādina, ka nepieciešams pārskatīt neapliekamā minimuma politiku,

ka minimālajai algai ir jābūt līdzīgai Lietuvai un Igaunijai gan bruto, gan neto izteiksmē, jo darba ražīguma ziņā Latvija neatpaliek no abām Baltijas valstīm. NTSP sēdē sociālie partneri vienojas par atsevišķas NTSP sēdes organizēšanu, kas būs veltīta papildu finansējuma meklējumiem veselības aprūpei 2017.gada un turpmāko gadu valsts budžetā. Lai gan Ministru prezidents Māris Kučinskis aicina nesagraut šo - 2017.gada - budžetu, un Finanšu ministrija aicina neatvērt diskusiju par neapliekamā minimuma paaugstināšanu, sociālie partneri uzsver, ka diskusijas turpināsies gan Saeimā, gan valdībā - gan par 2017.gada valsts budžetu, gan saistībā ar vidēja termiņa budžetu. LBAS atgādina un uztur spēkā priekšlikumu par koplīgumā ietvertu darbinieku sociālo garantiju paplašināšanu, - par transporta izdevumiem, izglītības un veselības aprūpes izdevumiem, - kuras netiek pielīdzinātas darbaspēka izmaksām, un aicināja attiecināt šīs koplīgumu iespējas arī uz valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību darbiniekiem.

19. septembrī notiek Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas (EESK) debates ar Latvijas organizēto pilsonisko sabiedrību: arodbiedrībām, darba devēju organizācijām, dažādu interešu nevalstiskajām organizācijām par Eiropas Sociālo tiesību pilāru, lai sniegtu pievienoto vērtību EK uzsāktajai apspriešanai par Eiropas sociālo tiesību pilāru, palielinot informētību par minēto iniciatīvu, sniedzot viedokļus par galvenajiem tematiem un atbildot uz prioritāriem jautājumiem.

30. septembrī, noslēdzot piecu gadu aktīva darba cēlienu pirms 8. LBAS kongresa, LBAS Dzimumu līdztiesības padome un LBAS vadība viesojas SIA CEMEX, Brocēnu cementa rūpnīcā. LBAS Dzimumu līdztiesības padome ir iedibinājusi labu tradīciju – reizi gadā apmeklēt uzņēmumus, kur aktīvi darbojas arodbiedrība, lai uz vietas iepazītos gan ar uzņēmuma darbību, gan darbinieku darba apstākļiem, veltot īpašu uzmanību sieviešu un dzimumu līdztiesības jautājumiem. Lai gan globāli CEMEX nodarbina tikai 11% sieviešu, Latvijas uzņēmumā 23% no visiem darbiniekiem ir sievietes. Viņas darbojas dažādās jomās – gan remontdienesta tehniskajā daļā, gan laboratorijā, gan administrācijā. Palielinās sieviešu inženieru skaits uzņēmumā. Kopš 2015.gada darbinieku skaits aug, uzņēmumā strādā 70 sievietes, darbinieku vidējais vecums – 41 gads. Tomēr uzņēmumā ir arī pieredzējuši darbinieki ar lielu darba stāžu, jo darbinieku mainība uzņēmumā ir zema, kas liecina par vadības vēlmi veidot darbiniekiem labvēlīgu vidi un labus darba apstākļus. Uzņēmumā CEMEX nepastāv sieviešu un vīriešu darba algu starpība!

13. oktobrī notiek Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes sēde par valsts budžeta projektu 2017.gadam un vidēja termiņa budžetu. LBAS valsts budžeta projektu 2017.gadam kopumā vērtē kā neapmierinošu. LBAS atzina,

ka ir nozares, kurās vērojams progress, bet tas ir nepietiekams. Budžeta projekta konstruktīvā daļa ir darba samaksas pieaugums ugunsdzēsējiem, policistiem, tieslietu sistēmas darbiniekiem, mākslas un mūzikas skolu pedagogiem u.c. Taču finansējuma nepietiekamais progress attiecas pat uz valdības noteiktajām prioritātēm – izglītību un veselības aprūpi. Sociālie partneri nolēma visu pušu priekšlikumus pieņemt zināšanai, turpināt diskusijas par tiem Budžeta un nodokļu politikas apakšpadomē un NTSP un piekrita valsts budžeta likumprojekta tālākai virzībai.

17., 18., un 19.oktobrī Arodbiedrību namā Rīgā LBAS organizētajā konkursā “Zini! Ne mini!” zināšanās par darba tiesībām, darba drošību un sociālo dialogu sacenšas 32 Rīgas vidusskolu skolēnu komandas. Galvenās balvas – iespēja katras dienas konkursa labākajai komandai klātienē iepazīties ar kādu no RTU fakultātēm, bet divas komandas, kuras konkursa kopvērtējumā izcīnīja visaugstāko punktu skaitu, viesosies vienā no Latvijas vadošajiem uzņēmumiem – SIA “Lattelecom”. Visaugstāko punktu skaitu konkursā ieguva Kultūras vidusskola, aiz sevis atstājot N. Draudziņas vidusskolu un 54.vidusskolu.

Gatavojoties LBAS 8. kongresam, LBAS rīko reģionālās tikšanās: **5. oktobrī** – Cēsīs, **4. novembrī** – Daugavpilī, **10. novembrī** – Daugavpilī, **22.novembrī** - Rīgā.

14. novembrī Arodbiedrību namā Rīgā notiek pasākums “Labākā arodorganizācija 2016”. Tiek apbalvotas 18 labākās arodorganizācijas un 4 aktīvākie jaunieši.